

LIMBAŽU NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2013.-2030.GADAM

*Limbažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija apstiprināta
ar Limbažu novada domes 2013.gada 28.novembra lēmumu
(protokols Nr.21, 30.§)*

SATURS

SATURS	2
ATTĒLU SARAKSTS	3
1. ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANA UN DOKUMENTA SASTĀVS	4
2. LIMBAŽU NOVADS 2013.GADĀ	7
3. IDENTITĀTE	12
4. STRATĒGISKĀ DAĻA	13
4.1. STRATĒGISKĀ PLĀNOŠANA	13
4.2. ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS REDZĒJUMS (VĪZIJA)	14
4.3. STRATĒGISKIE MĒRĶI UN PRIORITĀTES	14
4.4. ILGTERMIŅĀ SASNIEDZAMIE REZULTĀTI	16
4.5. TERITORIJAS SPECIALIZĀCIJA	17
5. TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA	19
5.1. LIMBAŽU NOVADA TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS STRUKTŪRA 2030	19
5.2. TELPISKĀS STRUKTŪRAS PAMATELEMENTI	20
5.2.1. APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA UN PUBLISKO PAKALPOJUMU KLĀSTS	20
5.2.2. KOPIGĀS INTEREŠU UN PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBAS VIRZIENI AR CITĀM PAŠVALDĪBĀM	23
5.2.3. GALVENIE TRANSPORTA KORIDORI UN INFRASTRUKTŪRA, MAĢISTRĀLO INŽENIERKOMUNIKĀCIJU TĪKLI UN OBJEKTI	24
5.2.4. LIMBAŽU PILSĒTAS PERSPEKTĪVĀ ATTĪSTĪBA	27
5.2.5. LAUKU TELPAS PERSPEKTĪVĀ ATTĪSTĪBA	29
6. PIELIKUMI	35

ATTĒLU SARAKSTS

Attēls 1: Novada novietojums Latvijas Republikā	7
Attēls 2: Infografika	11
Attēls 3: Apdzīvoto vietu attīstības centri	20
Attēls 4: Kopīgās interešu teritorijas un virzieni	23
Attēls 5: Transporta struktūra, maģistrālās inženierkomunikācijas	24
Attēls 6: Limbažu pilsētas vēlamā telpiskā struktūra	27
Attēls 7: Limbažu novada galvenās funkcionālās telpas	29

1. ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANA UN DOKUMENTA SASTĀVS

Limbažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrāde uzsākta pamatojoties uz pašvaldības domes 2012.gada 23.augusta sēdes lēmumu (sēdes protokols Nr.13, 25.§).

Attīstības plānošana ir principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamo rīcību izstrāde nolūkā īstenot politiski noteiktas prioritātes un nodrošināt sabiedrības un teritorijas attīstību¹.

Attīstības plānošanas procesā tiek apzināti un novērtēti novada rīcībā esošie resursi, piedāvāti risinājumi to efektīvai un ilgtspējīgai izmantošanai, mērķtiecīgi plānotas rīcības un investīcijas, kā arī sekmēta teritorijas atpazīstamība.

Ilgspējīgas attīstības stratēģija ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikts vietējās pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējums, mērķi, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīva². Šis dokuments ir hierarhiski augstākais vietējās pašvaldības attīstības plānošanas dokuments.

Limbažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2030.gadam (turpmāk – Limbažu novada IAS) parāda pašvaldības iespējamo un vēlamo turpmāko izaugsmi, kā pamatā ir savstarpēji saistītu nozaru attīstība, kā arī tās ietekmi uz apkārtējo teritoriju attīstību.

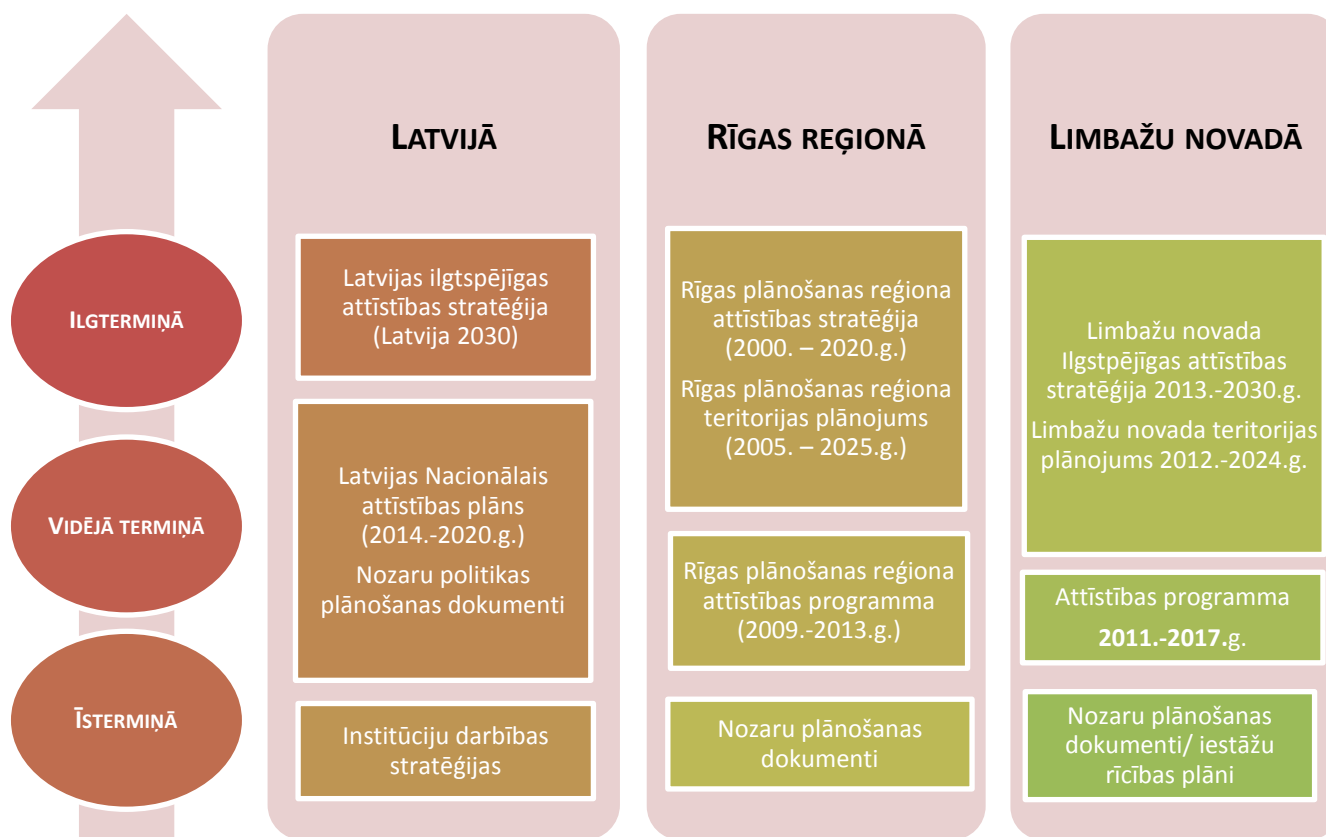
¹ Attīstības plānošanas sistēmas likums, 3.pants

² Teritorijas attīstības plānošanas likums, 1.pants

Limbažu novada IAS veido sekojošas sadaļas:

- pašreizējās situācijas kopsavilkums jeb Limbažu novads 2013.gadā;
- stratēģiskā daļa;
- telpiskās attīstības perspektīva.

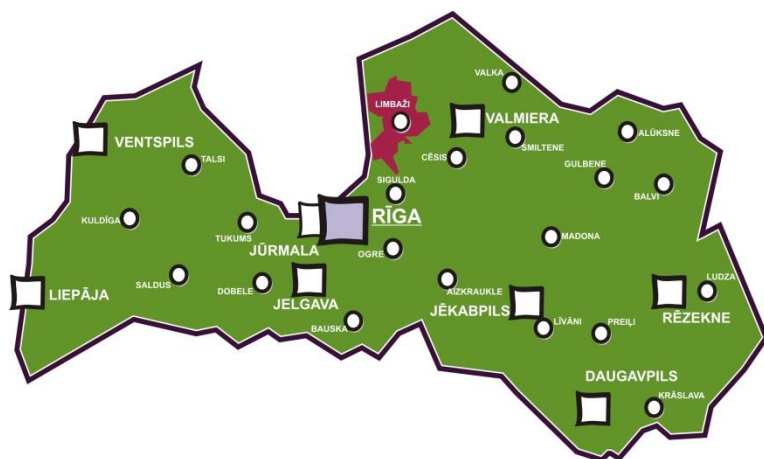
Limbažu novada IAS izstrādāts, ievērojot Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā (Latvija 2030), Nacionālā attīstība plānā 2014.-2020.g., kā arī Rīgas plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentos (Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija 2000.–2020.gadam un teritorijas plānojums 2005.–2025.gadam) noteiktos ilgtermiņa attīstības mērķus un prioritātes.

Lai analizētu konkrētas nozares esošo un to perspektīvo attīstību, tika organizētas 4 tematiskās darba grupas – veselības un sociālās aprūpes darba grupa; uzņēmējdarbības, infrastruktūras un tūrisma darba grupa; izglītības, kultūras un sporta darba grupa un jauniešu darba grupa. Tematiskajās darba grupās piedalījās vadības grupas pārstāvji, deputāti, pašvaldības un nozaru speciālisti un iedzīvotāji. Izvirzītie prioritārie virzieni, kas tika noteikti tematiskajās darba grupas skatāmi Limbažu novada IAS pielikumā.

Lai noskaidrotu iedzīvotāju un uzņēmēju viedokli par novada attīstības iespējām, problēmām un to iespējamajiem risinājumiem - sagatavojot priekšlikumus Limbažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai, tika veikta iedzīvotāju aptauja (ar aptaujas rezultātiem var iepazīties pašvaldības tīmekļa vietnē www.limbazi.lv).

2. LIMBAŽU NOVADS 2013.GADĀ

ATTĒLS 1: NOVADA NOVIETOJUMS LATVIJAS REPUBLIKĀ

TERITORIJA³

Novada kopējā platība: 1170,28 km²

Limbažu pilsētas platība: 9,04 km²

Novada teritoriālās vienības: Limbažu pilsēta, Katvaru, Limbažu, Pāles, Skultes, Umurgas, Vidrižu, Viļķenes pagasti

Novada administratīvais centrs: Limbažu pilsēta

ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS

Limbažu novads atrodas Rīgas plānošanas reģionā, Vidzemes ziemeļrietumos. Ģeogrāfiski novada lielākā teritorijas daļa atrodas Viduslatvijas un Piejūras zemienē, nedaudz arī Idumejas augstienē.

Novads robežojas DR ar Saulkrastu novadu, R ar Salacgrīvas novadu, Z ar Alojas novadu, A ar Kocēnu novadu un D ar Krimuldas un Sējas novadiem, DA ar Pārgaujas novadu.

³ Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz 2013. gada 1.janvāri, VZD

Administratīvā centra attālums līdz Rīgai – 87 km.

APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA

Limbažu novada apdzīvojuma struktūra ir vēsturiski veidojusies un tā sastāv no blīvi apdzīvotām vietām - Limbažu pilsētas, ciemiem un pārējām apdzīvotām vietām – viensētu grupām un viensētām.

IEDZĪVOTĀJI

Kopējais novada iedzīvotāju skaits: 17 498⁴

Iedzīvotāju skaits pilsētā: 7 634⁵

Dzimuma struktūra: vīrieši – 8 307; sievietes – 9 191⁶

Vecuma struktūra: līdz darbaspējas vecumam – 2 451 (14,0%); darbaspējas vecumā – 10 912 (62,4%); virs darbaspējas vecuma – 4 135 (23,6%)⁷

Etniskais sastāvs: latvieši - 15 564 (89,0%); krievi – 1 066 (6,1%)⁸

APDZĪVOJUMA BLĪVUMS⁹

15,0 cilvēki uz 1 km² - novadā

839 cilvēki uz 1 km² – pilsētā

TERITORIJAS ATTĪSTĪBA

Pēc 25.05.2010. MK noteikumiem Nr.482 "Noteikumi par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām" Limbažu novada attīstības indekss 2011.gadā ir – 0,220 un starp 110 Latvijas novadiem atradās 63.vietā. Salīdzinot ar blakus novadiem, tas ir augstāks kā Alojās (- 0,409) novadam, bet zemāks kā pārējiem - Salacgrīvas (0,147), Saulkrastu (0,273), Sējas (0,898), Krimuldas (0,582) un Kocēnu (0,216) novadiem. Rīgas plānošanas reģiona attīstības līmeņa indekss ir 0,839.

⁴ Pastāvīgo iedzīvotāju skaits statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados uz 2013.gada sākumu, CSP

⁵ Pastāvīgo iedzīvotāju skaits novadu pilsētās uz 2013.gada sākumu, CSP

⁶ Pastāvīgo iedzīvotāju skaits pēc dzimuma statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados uz 2013.gada sākumu, CSP

⁷ Iedzīvotāju skaits un īpatsvars līdz darbaspējas, darbaspējas un virs darbaspējas vecuma grupās statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados uz 2013.gada sākumu, CSP

⁸ Pastāvīgo iedzīvotāju etniskais sastāvs novados uz 2013.gada sākumu, CSP

⁹ Platība un iedzīvotāju blīvums reģionos, republikas pilsētās un novados 2012.gada sākumā, CSP

ZEMES RESURSI

49% novada teritorijas aizņem meži, 35% - lauksaimniecībā izmantojamās zemes, 6% - purvi, ūdeņi - 3 %.

DABAS RESURSI

Novada teritorija ir bagāta ar valsts aizsargājamām dabas teritorijām – Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts (ZBR), 10 dabas liegumi, dabas pieminekļi - 2 aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi, 1 aizsargājamais ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis, 1 aizsargājamā aleja, aizsargājamie koki (dižkoki) un mikroliegumi.

Novads bagāts ar ezeriem, daudz mākslīgi veidotu ūdensobjektu (dīķi), upēm, Limbažu novada administratīvā teritorija robežojas ar Rīgas jūras līča piekrasti 5 km garumā. Lādes pusē (Limbažu pag.) unikāla dabas vērtība ir viens aiz otra sarindojušies Skujas, Auziņu, Mazezers, Dziļezers, Brunķītis un Riebezers – Jumpravmuižas ezeru virkne.

TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA

Teritoriju šķērso valsts galvenais autoceļš A1 (E67) Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži), 5 valsts reģionālie autoceļi P9 Ragana – Limbaži (var nokļūt uz valsts galveno autoceļu A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene)), P11 Kocēni – Limbaži – Tūja (var nokļūt uz Valmieru, kā arī uz Rīgas līča piekrasti), P12 Limbaži – Salacgrīva, P13 Limbaži – Aloja un P14 Umurga – Cēsis – Līvi, 30 valsts vietējie autoceļi un pašvaldības ceļi un ielas.

Limbažu novada teritoriju šķērso stratēģiskas (valsts) nozīmes dzelzceļa līnija Rīga – Skulte.

IZGLĪTĪBA, KULTŪRA UN SPORTS

Limbažu novadā ir 7 pirmsskolas izglītības iestādes, t.sk. 3 – Limbažu pilsētā, 1 sākumskola, 5 pamatskolas, 1 ģimnāzija, 3 vidusskolas, t.sk. 1 vidusskolas struktūrvienība – Limbažu Jauniešu un pieaugušo vakara (maiņu) vidusskola un Limbažu Profesionālā vidusskola, interešu izglītība Limbažu Bērnu un jauniešu centrs, profesionālās ievirzes izglītība – Limbažu un Salacgrīvas novadu sporta skola, Limbažu mūzikas skola un Limbažu mākslas skola, viena speciālā izglītības iestāde un Limbažu pilsētas Konsultatīvais bērnu centrs.

Kultūras un atpūtas pasākumi norisinās kultūras namos (Limbažu pilsētā, Pāles pagastā, Pociemā (Katvaru pag.), Umurgas pagastā, Viļķenes pagastā), Teātra mājā (Limbažos), Skultes kultūras integrācijas centrā (Mandegas, Skultes pag.), sporta un kultūras centrā „Vidriži” (Vidriži, Vidrižu pag.), sabiedriskā centrā „Bīriņi” (Bīriņi, Vidrižu pag.) un sabiedriskā centā „Lādes Vītoli” (Lāde, Limbažu pag.).

Novadā darbojas 16 akreditētas publiskās bibliotēkas. Reģiona galvenā bibliotēka konsultatīvo pārraudzību nodrošina vietējas nozīmes Limbažu novada 14 pagastu un 1 bērnu bibliotēkai un Alojās novada 6 publiskajām bibliotēkām. Sadarbība notiek arī ar 14 Limbažu un Alojās novadu skolu bibliotēkām. Tiek veidots kopējs Limbažu un Alojās novadu bibliotēku kopkatalogs.

Muzeji – Limbažu muzejs, Pāles novadpētniecības muzejs, Bārdu dzimtas muzejs „Rumbiņi”, Emīla Melngaiļa Vidrižu novadpētniecības muzejs, Ķirbižu vides izglītības centra Meža muzejs.

Limbažu novadā ir plašas sporta tradīcijas, attīstīta sporta infrastruktūra – darbojas Olimpiskais centrs „Limbaži”, sporta bāzes (Olimpiskā centra „Limbaži” sporta komplekss, airēšanas bāze, sporta halle, Limbažu 3.vidusskolas sporta zāle, Pāles pagasta sporta bāze, Vidrižu pagasta sporta bāze, Viļķenes pagasta sporta bāzes, Umurgas pagasta sporta bāze).

VESELĪBAS APRŪPE UN SOCIĀLĀ AIZSARDZĪBA

Veselības aprūpes pakalpojumus sniedz SIA „Limbažu slimnīca”, kas ir vadošā veselības aprūpes iestāde novadā, SIA „Vidrižu doktorāts” (pieejamas ģimenes ārstu prakses un zobārstniecības pakalpojumi), ģimenes u.c. ārstu prakses vietas novada teritoriālās vienībās, kas sniedz primārās veselības aprūpes pakalpojumus u.c. pakalpojumus.

Sociālos pakalpojumus, sociālās palīdzības un sociālā darba pakalpojumus novadā nodrošina un organizē Limbažu novada Sociālais dienests, kura struktūrā darbojas Sociālās palīdzības nodaļa, Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas nodaļa, Bērnu un ģimenes atbalsta nodaļa. Novadā darbojas arī veco ļaužu mītne „Cerības”, pansionāts „Pērle” un bērnu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centrs „Umurga”.

Limbažu slimnīcas bijušajās virtuves telpās darbojas zupas virtuve.

EKONOMIKA

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pašvaldības budžetā uz 1 iedzīvotāju 2012.gadā – 257,58 LVL (366,50 EUR).

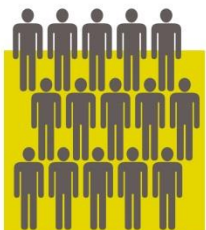
Bezdarba līmenis 2013.gada 31.jūlijā bija 9,2%, bezdarbnieku skaits – 1000 (sievietes - 597, vīrieši – 403), no kuriem 439 ir ilgstošie bezdarbnieki, savukārt bezdarbnieku skaits jauniešu vecumā no 15 līdz 24 gadiem - 136¹⁰.

Raksturīgākās ekonomikas nozares Limbažu novadā ir pārtikas rūpniecība, lauksaimniecība, mežistrāde un kokapstrāde, kā arī transports un kravu pārvadājumi.

¹⁰ Nodarbinātības valsts aģentūra, 31.07.2013. statistika par bezdarbnieku skaitu sadalījumā pa pilsētām un novadiem

LIELĀKĀS APDZĪVOTĀS VIETAS

TERITORIJA un IEDZĪVOTĀJI

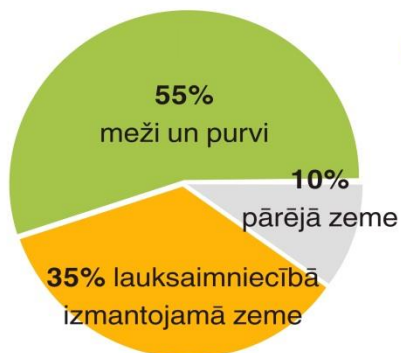

Platība - 1170,28 km²
 Iedzīvotāju skaits - 17 498
 Blīvums - 15 cilv. uz 1 km²

- Svētupe, Vitrupe
- Derīgo izrakteņu teritorijas
- Baumaņu Kārļa dzimtas mājas

- Daudzfunkcionāls centrs (izglītības, sporta, kultūras u.c. pakalpojumi)
- "Sudraba muzeja centrs"

ZEMES LIETOJUMS

- Perspektīvā dzelzceļa līnija
- Piekrastes teritorija
- Zivju pārstrādes ražotne
- Lauču akmens
- Podniecība

- Nidrāju-Pilkas purvs,
- Lībiešu apmetne
- Jura Neikena dzimtā vieta

- Dīķsaimniecība
- Bārdu dzimtas muzejs
- Derīgo izrakteņu ieguve

- Aizsargājamās dabas teritorijas

- Jumpravmuižas ezeru virkne
- Lidlauks
- Vīna ražotne

- Laugas purvs, lielogu dzērvenes
- Bīriņu un Igates pilis
- Emīļa Melngaiļa memoriālais muzejs

- Esošā dzelzceļa līnija

DABAS VĒRTĪBAS

Rīgas jūras līča piekraste

Jumpravmuižas ezeru virkne

11 Natura 2000 teritorijas

TERITORIJAS SPECIALIZĀCIJA

pārtikas rūpniecība

lauksaimniecība

mežistrāde, kokrūpniecība

kravu pārvadājumi

tūrisms

ATTĒLS 2: INFOGRAFIKA

3. IDENTITĀTE

Limbažu novads tika izveidots 2009. gadā, apvienojot Limbažu pilsētu un septiņus pagastus - Katvaru, Limbažu, Pāles, Skultes, Umurgas, Vidrižu un Viļķenes. Limbažu novads bijis apdzīvots jau sen pirms mūsu ēras. 9 km no Limbažiem pie Dravnieku mājām ir t.s. akmens krāvuma senkapi, ko arheologi datējuši ar neolīta beigām, un bronzas laikmeta sākumu. Senkapos apbedīti somu - ugru cilšu iedzīvotāji - lībieši. Pirmās vēsturiskās ziņas par novadu atrodamas 13.gs. sakarā ar vācu krustnešu iebrukumu.

Novada vēsture, tradīcijas, kultūra, dzīvesprieks un darbīgu cilvēku idejas satinušās triju krāsu kamolā – Limbažu novada simbolā.

Zaļā krāsa - tā ir novada skaistā daba. Dižozoli, lapegļu alejas, dendroloģiskie stādījumi, unikālā Jumpravmuižas ezeru virkne, kurā viens aiz otra sarindojušies 6 ezeri. Gandrīz visa novada teritorija ietilpst Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā.

Violetā krāsa – apliecina novada stabilitāti, dižciltību un unikalitāti. Tā ir atpazīstamību nacionālā un globālā līmenī. Sakopti un restaurēti unikāli novada vēstures liecinieki – Limbažu vēsturiskais centrs, pilis, muižas, baznīcas.

Brūni sarkanā krāsa – tā ir ilgtspējīga, seno tradīciju pārņemšana un kopšana, senās gudrības iedzīvināšana mūsdienu veiksmīgos attīstības plānos. Limbažu novada ļaudis pasaulē iziet ar prasmīgu amatnieku darinājumiem, lauksaimniecības produktu dabisko garšu. Dzīvesprieku novadā uztur dziedāšana, muzicēšana, teātra spēle un raits dejas solis pašdarbības kolektīvos un kopā sanākšana pilsētas un pagastu svētkos. Limbažos kaldinātas medaļas Eiropas un pasaules mēroga sacensībās canoe un smaiļošanā. Novada vienoto identitāti veido visas teritorijas vēsture, vietu nosaukumi un cilvēki.

4. STRATĒGISKĀ DAĻA

Limbažu novada ilgtermiņa attīstības mērķi un prioritātes ir noteikti spēkā esošajos novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentos, un tie saglabā savu aktualitāti arī šajā teritorijas attīstības plānošanas dokumentā.

4.1. STRATĒGISKĀ PLĀNOŠANA

Limbažu novada ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentā – Ilgtermiņa attīstības stratēģijā noteiktas galvenās novada vērtības, definēta vīzija, stratēģiskie mērķi, ilgtermiņa attīstības prioritātes un telpiskā perspektīva.

Limbažu novada vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentā – Attīstības programmā, atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem noteiktas vidēja termiņa attīstības prioritātes, rīcību virzieni, uzdevumi un rīcības šo uzdevumu izpildei.

Misija – precīzi likumdošanā izteikts pamata mērķis, kādēļ novads vispār pastāv.

Vīzija – lakoniska vēlamā un iespējamā nākotnē sasniedzamā situācija, tēls.

Stratēģiskie mērķi - koncentrēts politisku uzstādījumu kopums vēlamajām situācijas pārmaiņām noteiktā laika periodā, kas ir vērsti uz teritorijas attīstības vīzijas sasniegšanu, un kas kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību identificēšanai.

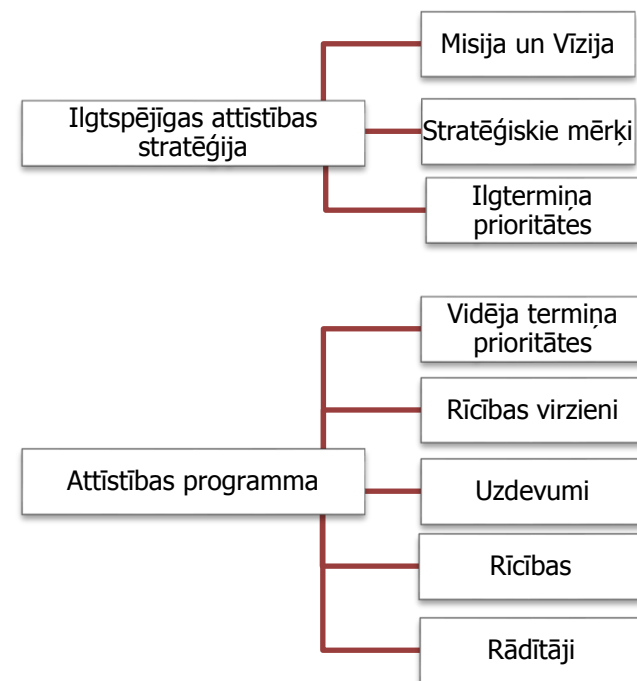
Prioritātes – teritorijas attīstības vispārējā aktualitāte, kuras risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm.

Rīcību virzieni - konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīts noteikto vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai.

Uzdevumi - izvirzīti mērķu īstenošanai, ņemot vērā integrētās pieejas dimensijas (telpiskā, tematiskā, laika) un nodrošinot savstarpēji papildinoša un kompleksa atbalsta mehānisma izveidi.

Rīcības - konkrētu pasākumu kopums, kas ir noteikts izvirzīto uzdevumu izpildei.

Rādītāji – indikatori, kas apraksta rezultātus, kuri raksturo uzdevumu izpildi.

4.2. ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS REDZĒJUMS (VĪZIJA)

Limbažu novada attīstības vīzija: „Novads kā konkurētspējīga Rīgas reģiona un Latvijas sastāvdaļa ar attīstītu infrastruktūru, plašām izglītības, kultūras, sporta, tūrisma un atpūtas iespējām, sociāli stabilu dzīves un darba telpu, attīstītu ražošanu ar augstu pievienoto vērtību, ar modernu, videi draudzīgu un zaļu dzīves vidi, kuru par savu dzīves vietu izvēlas dažāda vecuma un sociālo grupu iedzīvotāji”.

4.3. STRATĒĢISKIE MĒRĶI UN PRIORITĀTES

Lai nodrošinātu Limbažu novada ilgtermiņa vīzijas sasniegšanu, izvirzīti Stratēģiskie mērķi (SM) un Ilgtermiņa prioritātes (IP), kas balstītas uz vietējās sabiedrības, pakalpojumu un infrastruktūras, dzīves un darba telpas un ekonomiskās vides attīstību.

SM1 Radošs, inovatīvs, izglītots un veselīgs iedzīvotājs (Cilvēkresursi)

Stratēģiskais mērķis paredz atbalstīt un veicināt novada iedzīvotāju daudzpusīgas izaugsmes iespējas un labklājības celšanu.

Limbažu pilsēta un pagastu centri ir nodrošināti ar daudzveidīgām izglītības, kultūras, sporta un sabiedriskās dzīves iespējām, kā arī kvalitatīviem veselības aizsardzības un sociālās aprūpes pakalpojumiem.

Novadā dzīvo radoši, inovatīvi iedzīvotāji, sociāli aktīvi iedzīvotāji, kas piedalās kultūras dzīves attīstībā un dažādošanā, jaunu nodarbošanās veidu radīšanā, kopienas saliedēšanā.

Iedzīvotāji aktīvi piedalās savas dzīves vides uzlabošanā, pieaugusi iedzīvotāju atbildības sajūta par sava novada dabas vides vērtībām.

Veselīgs iedzīvotājs ir rādītājs kvalitatīvas sociālās vides veidošanai, mazinot un uzlabojot sociālās vides stāvokli.

SM2 Uzņēmējdarbību atbalstoša un veicinoša vide (Ekonomiskā vide)

Stratēģiskais mērķis paredz pilnvērtīgu un ilgtspējīgu novada resursu izmantošanu daudzveidīgai un konkurētspējīgai uzņēmējdarbības izaugsmei, veicina nodarbinātību. Novadā radīta uzņēmējdarbību atbalstoša un investīcijas piesaistoša infrastruktūra un teritorijas, izmantojot arī novada ģeogrāfiskā novietojuma priekšrocības.

Uzņēmējdarbība ir balstīta uz efektīvu vietējo resursu pielietojumu, radot augstas pievienotas vērtības, atpazīstamus un konkurētspējīgus produktus. Attīstīti mazie un vidējie uzņēmumi. Ekonomisko attīstību veido tradicionālās nozares – pārtikas rūpniecība, lauksaimniecība, mežsaimniecība un kokapstrāde, kā arī transports un kravu pārvadājumi, tūrisms. Perspektīvā attīstīties šauras „nišas” produkcijas ražošana.

Ņemot vērā informācijas un komunikāciju tehnoloģiju attīstību, pārmaiņas ekonomikas struktūrā (pāreja uz intelektuālāku darbu pretstatā vienkāršām profesijām) un darba kultūrā un organizācijā (lielāka uzticēšanās darbiniekiem, ārpakalpojumu īpatsvara pieaugums), paredzams, ka

perspektīvā attālinātais darbs kļūs par arvien biežāk izmantotu alternatīvu darbavietas atrašanās vietas izvēlē, vienlaicīgi saglabājot apdzīvotību Latvijas lauku telpā.

SM3 Ilgtspējīga attīstība un sakārtota dzīves vide (Dzīves vide)

Stratēģiskais mērķis izvirzīts, lai nodrošinātu dzīves un darba vides uzlabošanu, ņemot vērā dabas resursus un kultūrvēsturisko mantojumu, tos racionāli un ilgtspējīgi izmantojot, tādējādi nodrošinot kvalitatīvu dzīves vidi arī nākamajām paaudzēm. Sakārtota ceļu infrastruktūra un modernas centralizētas inženierkomunikācijas ir pamats iedzīvotāju dzīves un darba vides uzlabošanai, mobilitātes paaugstināšanai. Mērķis paredz arī sociālās vides uzlabošanu un nepieciešamo pakalpojumu klāsta nodrošinājumu un pieejamību.

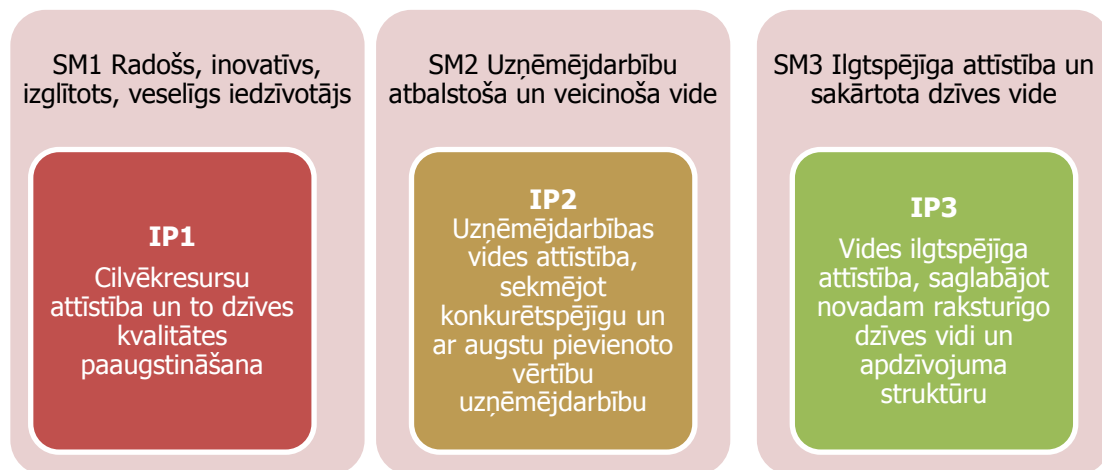
Stratēģiskie mērķi kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmākai veicamo rīcības virzienu identificēšanai.

Limbažu novada teritorijas attīstībai noteiktas šādas trīs ilgtermiņa prioritātes:

IP1 Cilvēkresursu attīstība un to dzīves kvalitātes paaugstināšana

IP2 Uzņēmējdarbības vides attīstība, sekmējot konkurētspējīgu un ar augstu pievienoto vērtību uzņēmējdarbību

IP3 Vides ilgtspējīga attīstība, saglabājot novadam raksturīgo dzīves vidi un apdzīvojuma struktūru

4.4. ILGTERMIŅĀ SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

Izvirzot ilgtermiņa stratēģiskos mērķus, definēti ilgtermiņā sasniedzamie rezultāti, kas raksturo šo stratēģisko mērķu izpildi.

SM1 Radošs, inovatīvs, izglītots un veselīgs iedzīvotājs			
Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes indikators	Ilgtermiņā sasniedzamais rezultāts
iedzīvotāju skaits ¹¹	01.01.2013.	17 498	mazinājusies tendence iedzīvotāju skaitam samazināties
iedzīvotāju skaits ¹²	01.07.2013.	18 732	
demogrāfiskās slodzes līmenis	01.01.2013.	604	palielinās
izglītojamo skaits vispārējās izglītības iestādēs	2012./2013.m.g.	2 545	pieaug
sabiedrisko organizāciju skaits	2013.	142	pieaug
sociālā palīdzība sniegta	2012.	2967	vēlams saglabāt bāzes gada rādītāju
sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits	2012.	117	palielinās pakalpojumu klāsts

SM2 Uzņēmējdarbību atbalstoša un veicinoša vide			
Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes indikators	Ilgtermiņā sasniedzamais rezultāts
teritorijas attīstības indekss	2011.	-0,220	vēlams pozitīvs rezultāts
pašvaldības budžeta ieņēmumi	2012.	11 363 311 Ls (16 168 534,90 EUR)	pieaug
IIN ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju	2012.	257,58 Ls (366,50 EUR)	pieaug
bezdarba līmenis, %	2013.g. jūlijs	9,2%	samazinās

SM3 Ilgtspējīga attīstība un sakārtota dzīves vide			
Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes indikators	Ilgtermiņā sasniedzamais rezultāts
asfaltēti autoceļi, pašvaldības ceļi un ielas (km)	2012.	valsts autoceļi – 186,824 km pašvaldības ceļi – 11,546 km pašvaldības ielas – 45,568 km	pieaug
centralizētu ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas pakalpojumu pieejamība apdzīvotajās vietās (% iedzīvotāju)	2012.	70%	pieaudzis patērētāju skaits
renovēto kultūrvēsturisko objektu skaits	2012.	3 objekti	skaits palielinājies

¹¹ Dati pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem

¹² Dati pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistra

4.5. TERITORIJAS SPECIALIZĀCIJA

Limbažu novadam raksturīgs tas, ka šeit jau vēsturiski nav lielu ražotņu, ir saglabājusies tīra un nepiesārņota vide un dabas resursi. Novada ģeogrāfiskais novietojums ir noteicis to, ka šeit izveidojies labs ceļu tīkls, kas savieno Limbažus ar tuvākajām lielajām pilsētām: Valmieru, Cēsīm, Rīgu.

Pašvaldības specializāciju iezīmē tādas nozares kā – pārtikas rūpniecība, lauksaimniecība, mežsaimniecība un kokapstrāde, kā arī transports un kravu pārvadājumi, derīgo izrakteņu ieguve, tūrisms.

Pārtikas rūpniecība

Lielākais apgrozījums ir pārtikas ražošanas uzņēmumiem – SIA „MADARA 93” (konditorijas izstrādājumu ražošana un tirdzniecība) SIA „N. Bomja maiznīca Lielezers” (maizes ražošana, konditorijas izstrādājumu ražošana un tirdzniecība), SIA „Matadors” (gaļas

pārstrāde) SIA „Limbažu piens” (piena pārstrāde un siera ražošana), SIA „Baltijas zivis-97” (zivju pārstrāde un konservēšana) u.c. Šīs nozares attīstībai pamats ir novadā esošās tradicionālās nozares - lauksaimniecība un zemkopība.

Lauksaimniecība

Kaut arī pēc statistikas datiem lauksaimniecība un zemkopība neizceļas ar lielu kopējo apgrozījumu vai nodarbināto skaitu, tā novadā ir svarīga un arī nākotnē perspektīva nozare. No kopējās teritorijas ap 35% ir lauksaimniecībā izmantojamās zemes, no tām visvairāk – 68% aramzemes, pārējās – ganības, pļavas un augļu dārzi. Daudzas mājsaimniecības piekopj naturālo saimniekošanu – izaudzēto un saimniecībā saražoto lieto pašu patēriņam, kas nodrošina nepieciešamo ģimenes iztiku.

Ir arī lielākas lauku saimniecības, kas nodarbojas ar lopkopību un graudkopību. Tā, piemēram, graudkopība un lopbarības audzēšana ir attīstīta Viļķenes, Limbažu, Vidrižu, Umurgas pagastos. Šeit atrodas tādi uzņēmumi, kā z/s „Jaunkarnas”, SIA „Vidrižu Vidzemnieks”, z/s „Gravas” u.c. Nozarē noderīgs resurss ir no Padomju laikiem saglabājušās kaltes.

Lielākās lopkopības saimniecības izvietojušās Pāles, Katvaru, Skultes un Vidrižu pagastos, ar tādiem uzņēmumiem, kā z/s „Ūdri”, z/s „Mazvēveri” u.c.

Jāmin fakts, ka vairākos novada pagastos attīstās arī netradicionālā lauksaimniecība. Tā, piemēram, Katvaru pagastā ir izveidots briežu dārzs, tiek īstenota zirgu audzēšana, biškopība, aitkopība, ir zivju audzētavas, Limbažu pagastā attīstījusies vēžu audzēšana, ir rapšu eļļas spiestuve, savvaļas govju audzēšana, arī biškopība un zirgu audzēšana, Vidrižos audzē šinšillas, sliekas (biohumusa ražošanai), liellogu dzērvenes, audzē ārstniecības augus, ražo vīnu. Lai arī šie uzņēmumi pagaidām ir nelieli, tie ir perspektīvi – gan ražošanas jomā, gan tūrismā.

Mežistrāde un kokapstrāde

Kā jau iepriekš minēts 49% no novada teritorijas aizņem meži. Līdz ar to attīstījusies mežistrāde un koku pārstrāde. Lielākie šīs nozares uzņēmumi novadā ir SIA „Latvia Timber International”, SIA „Ekla”, SIA „Vit Būve”, SIA „Frip”, SIA „Vidrižu Atvari”, SIA „Mozaika” u.c.

Transports un kravu pārvadājumi

Novada centrā – Limbažos, izveidojies plašs kravu pārvadātāju, automobiļu apkopes un remonta, rezerves daļu un piederumu tirdzniecības, kā arī citu transporta palīgdarbību nodrošināšu firmu tīkls. Limbažos esošās kravu pārvadājumu firmas nodrošina kravu pārvadājumus un loģistikas pakalpojumus gan novadā esošajiem

Tūrisms

Limbažu novada teritorijā atrodas gan kultūras mantojuma, gan dabas resursi, kas tiek integrēti tūrisma produkta piedāvājumā. Kopumā produktu dzīves ciklu lielā mērā diktē sezonālitate. Pieprasīti ir gan kultūrvēsturiski tūrisma produkti (ekskursiju maršruti, muzejs, pasākumi) un aktīvās atpūtas produkti - tie piesaista cilvēkus, kuru atpūtas pamatvajadzības jau ir apmierinātas (un kuru sēdošais darbs rada drīzāk garīgu nekā fizisku slodzi), un tāpēc viņi tiecas pēc lielākām pārmaiņām pretstatā ikdienai.

Limbažu novada tūrisma attīstības vīzija ir: Limbažu novads ir prasmīgi pozicionēts ceļojuma galamērķis vietējā tūrisma tirgū un augsti prioritārajos starptautiskajos mērķtirgos, piedāvājot ilgtspējīgus tūrisma produktus, nodrošinot pastāvīgu un regulāru

Meži ir atjaunojams dabas resurss, tomēr kvalitatīvas koksnes izaudzēšana patērē pietiekami ilgu laika periodu. Šī iemesla dēļ nākotnē uz vietas vairāk vajadzētu attīstīt kokapstrādi, kas mežistrādei sniegtu pievienoto vērtību.

uzņēmumiem, gan valsts un starptautiskā mērogā. Lielākie uzņēmumi – SIA „Limbažu auto” (arī citas palīgdarbības) un SIA „Paula – Š”. Kravu pārvadājumu firmām un fiziskām personām – transportlīdzekļu īpašniekiem pakalpojumus sniedz plašais apkopes un remonta servisu uzņēmumu tīkls. Lielākie uzņēmumi ir SIA „Auto placis”, SIA „Maksis MT”, SIA „Riepu serviss Limbaži”.

ceļotāju plūsmu Limbažu novadam. Limbažu novads ir ekonomiski aktīvs, tūristu iecienīts.

Prioritātes tūrisma jomā novadā ir:

- kvalitatīvas un modernas infrastruktūras attīstība;
- tūrisma produktu piedāvājumu dažādošana pilsētā un pagastos;
- mārketinga stratēģijas izveide un īstenošana;
- tūrisma organizatoriskās struktūras pilnveidošana, tūrisma pārvaldības sistēmas izstrāde.

Tūrisma attīstības efektivitāti iespējams sasniegt, tikai īstenojot visas izvirzītās prioritātes. Minētās prioritātes nosaka Limbažu novada tūrisma attīstības perspektīvas ilgākam laika posmam.

5. TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA

5.1. LIMBAŽU NOVADA TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS STRUKTŪRA 2030

Limbažu novada teritorijas telpiskās attīstības perspektīva ir veidota, lai sniegtu pašvaldībai ilgtspējīgas attīstības iespējas, nodrošinātu gan Limbažu pilsētas un ciemu, gan lauku teritorijas pilnvērtīgu funkcionēšanu, dažādas saimnieciskās darbības iespējas un kvalitatīvu dzīves vidi iedzīvotājiem, labvēlīgu investīciju vidi uzņēmējiem ar modernu un videi draudzīgu satiksmes un inženiertehnisko infrastruktūru, saglabātu bagāto dabas un kultūrvēsturisko mantojumu.

Novada galvenie telpiskās struktūras veidojošie elementi arī 2030.gadā ir plašās lauksaimniecības zemju, mežu un purvu teritorijas, ūdeņu teritorijas (ezeri, upes, Rīgas līcis un mākslīgi veidoti ūdensobjekti), aizsargājamās dabas teritorijas, kultūrvēsturiskais mantojums, autoceļu un dzelzceļa koridori un sakārtota transporta infrastruktūra, novada apdzīvotās vietas, kuru perspektīvā attīstībā jāintegrē nosacījumi pakalpojumu pieejamībai, inženierkomunikāciju nodrošinājumam, lauku teritorijas attīstībā jāintegrē nosacījumi bioloģiskās daudzveidības, kultūrvēsturiskā mantojuma vides kvalitātes saglabāšanā un aizsardzībā.

Kā galvenie telpiskās perspektīvas attīstības virzieni tiek izvirzīti – policentriskas un saliedētas apdzīvojuma sistēmas veidošana, pilsētas un ciemu teritoriju attīstība, dinamiski lauku areāli ar daudzveidīgu izmantošanu – lauksaimniecības, mežsaimniecības, ražošanas, ūdeņu teritoriju, tūrisma un dažādu pakalpojumu sniegšanas mērķiem, augstas kvalitātes infrastruktūras attīstību un uzlabotu satiksmes kvalitāti.

5.2. TELPISKĀS STRUKTŪRAS PAMATELEMENTI

5.2.1. APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA UN PUBLISKO PAKALPOJUMU KLĀSTS

Apdzīvoto vietu izvietojumu Limbažu novadā nosaka vēsturiski izveidotā struktūra, ko ir ietekmējuši ģeogrāfiskie faktori, ar tiem saistītās ūdeņu un zemes, tostarp Rīgas jūras līča piekrastes, izmantošanas iespējas, kā arī galveno satiksmes koridoru trasējums. Novada ģeogrāfiskais stāvoklis nodrošina tā veiksmīgu saikni ar Rīgu kā reģiona centru, gan ar blakus esošajiem novadiem un tuvākajiem apdzīvotuma attīstības centriem - Valmieru, Cēsīm, Salacgrīvu, Saulkrastiem. Apdzīvotuma struktūra veidojas vienmērīgi policentriska ar skaidri iezīmētu centru – Limbažu pilsētu. Daļa Limbažu novada teritorijas – Skultes pagasts - izvietojas arī Rīgas jūras līča piekrastē. Valsts autoceļš A1 (E 67) Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži) nosacīti nodala Skultes pagasta daļu. Skultes pagasta teritorija, kas atrodas Rīgas jūras līča piekrastē, ir vēsturiski izveidojusies kā vasarnīcu teritorija Rīgas iedzīvotājiem, tādejādi šai vasarnīcu daļai ir izteikts Rīgas pilsētas tiesces virziens.

Limbažu novada IAS tiek noteikti attīstības centru līmeņi, attīstības centru pieejamo/plānoto pakalpojumu klāsts noteikts 1.pielikumā:

- 1) Reģiona nozīmes attīstības centrs
- 2) Novada nozīmes attīstības centrs
- 3) Novada ciemi
- 4) „Sezonas ciemi”

Limbažu novada apdzīvotuma struktūras attīstībā iezīmējas sekojoši principi:

- vēsturiskās apdzīvotuma struktūras saglabāšana;

ATTĒLS 3: APDZĪVOTO VIETU ATTĪSTĪBAS CENTRI

- vienmērīga un policentriska apdzīvoto vietu struktūras attīstība;
- hierarhiski sakārtota apdzīvotuma struktūra ar apdzīvotu vietu atbilstošu pamatfunkciju nodrošinājumu;
- iedzīvotāju un komerciālo aktivitāšu koncentrēšana apdzīvotajās vietās;
- specifiskās lauku apdzīvotuma struktūras (viensētu grupas un viensētas) saglabāšana ārpus blīvi apdzīvotām vietām;
- vienmērīgas pārejas izveide starp blīvi apdzīvotām vietām un lauku teritorijām.

REĢIONA NOZĪMES ATTĪSTĪBAS CENTRS

Reģiona nozīmes attīstības centrs un novada administratīvais centrs ir Limbažu pilsēta - apkārtējās teritorijas apkalpes un novada centrs, kurā ir koncentrējušās liela daļa novada nozīmes sabiedriskie un sociālie objekti un valsts nozīmes iestādes. Limbažu pilsēta ir uzskatāma par Limbažu novada apdzīvotuma galveno atbalsta punktu, kur tiek nodrošināts pilns pakalpojumu spektrs gan pilsētas iedzīvotājiem, gan novada iedzīvotājiem, kā arī tā ir uzskatāma par galveno tūrisma mezgla punktu novadā. Limbažu pilsēta vienlaicīgi ir būtiska Rīgas reģiona telpiskās struktūras sastāvdaļa un arī novada administratīvais centrs.

Limbažu pilsēta definēta kā reģiona nozīmes attīstības centrs – daudzfunkcionāls – specializēts centrs, kas attīstās kā izglītības, kultūras, sporta un tūrisma centrs.

NOVADA NOZĪMES ATTĪSTĪBAS CENTRS

Novada nozīmes attīstības centri un novada ciemi noteikti pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijā, ņemot vērā esošo un plānoto pakalpojumu apjomu apdzīvotuma līmenī, līdz šim veiktos ieguldījumus, noslogojumu, transporta nodrošinājumu, finanšu resursu pieejamību, pakalpojuma kvalitāti un demogrāfiskās tendences.

Novada nozīmes attīstības centri, kas pilda atbalsta funkcijas: Pociems, Lādezers, Pāle, Mandegas, Umurga, Viļķene, Vidriži, Bīriņi.

NOVADA CIEMI

Novada ciemi, t.sk., atsevišķas dārkopības sabiedrības, kam noteikts ciema statuss un robežas – Priedes, Ozolaine, Lāde, Ārciems, Skultes muiža, Skulte, Vārza, Ziemeļblāzma, Gravas, Āstere, Ķirbiži, Vitrupe.

CITAS APDZĪVOTAS VIETAS

„Sezonas ciemi” – Dārzciems, Mežciems, Lidlaukiems (Umurgas pagastā), viensētu grupas un viensētas. Šīm apdzīvotām vietām netiek noteikts apdzīvotās vietas statuss un robežas.

VADLĪNIJAS Apdzīvotuma struktūras attīstībai un plānošanai

- Jebkuram novada attīstības plānošanas dokumentam jāveicina dzīves vides kvalitātes paaugstināšanās, sabalansējot gan iedzīvotāju intereses, gan ekonomiskās izaugsmes iespējas, gan dabas un kultūrvides aizsardzības prasības.
- Limbažu novada teritorijas plānojumā, lokālpānojumos, tematiskajos plānojumos un detālpānojumos jāveicina novada līdzsvarota daudzcentru, hierarhiski strukturēta apdzīvotuma sistēma.
- Jaunu ciemu vai blīvas dzīvojamās apbūves veidošana lauku teritorijā pieļaujama tikai gadījumos, ja tā tiek pamatota lokālpānojumā un nodrošināta ar atbilstošu tehnisko un sociālo infrastruktūru.
- Plānojot apdzīvoto vietu inženiertehniskā nodrošinājuma būvniecību un paplašināšanu, jāizvēlas videi draudzīgi risinājumi, lai mazinātu vides piesārņojumu.
- Plānojot jaunu mājokļu, sociālo un citu pakalpojumu objektu, darbavietu attīstīšanu, iespēju robežās jāizmanto jau esošā infrastruktūra un neizmantotās, pamestās apbūves teritorijas.
- Bez nepieciešamās sociālās un inženiertehniskās infrastruktūras nodrošinājuma nav pieļaujama jaunu dzīvojamās apbūves teritoriju veidošana ārpus pilsētas un ciemiem.
- Apdzīvotuma sistēmā jāveido līdzsvars starp teritorijā izvietoto mājokļu, darbavietu un pieejamo pakalpojumu skaitu un daudzveidību.
- Nav pieļaujama jaunu dzīvojamās apbūves teritoriju plānošana cieši gar transporta koridoriem.
- Ciemu apbūves teritoriju attīstība un plānošana jāveic, ievērojot šādus nosacījumus:
 - jānodrošina visas apbūves teritorijas ar nepieciešamajām, normatīvajos aktos noteiktajām inženierkomunikācijām;
 - jāparedz ielu un ceļu tīkls ar normatīviem atbilstošiem parametriem.

5.2.2. KOPIĢĀS INTEREŠU UN PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBAS VIRZIENI AR CITĀM PAŠVALDĪBĀM

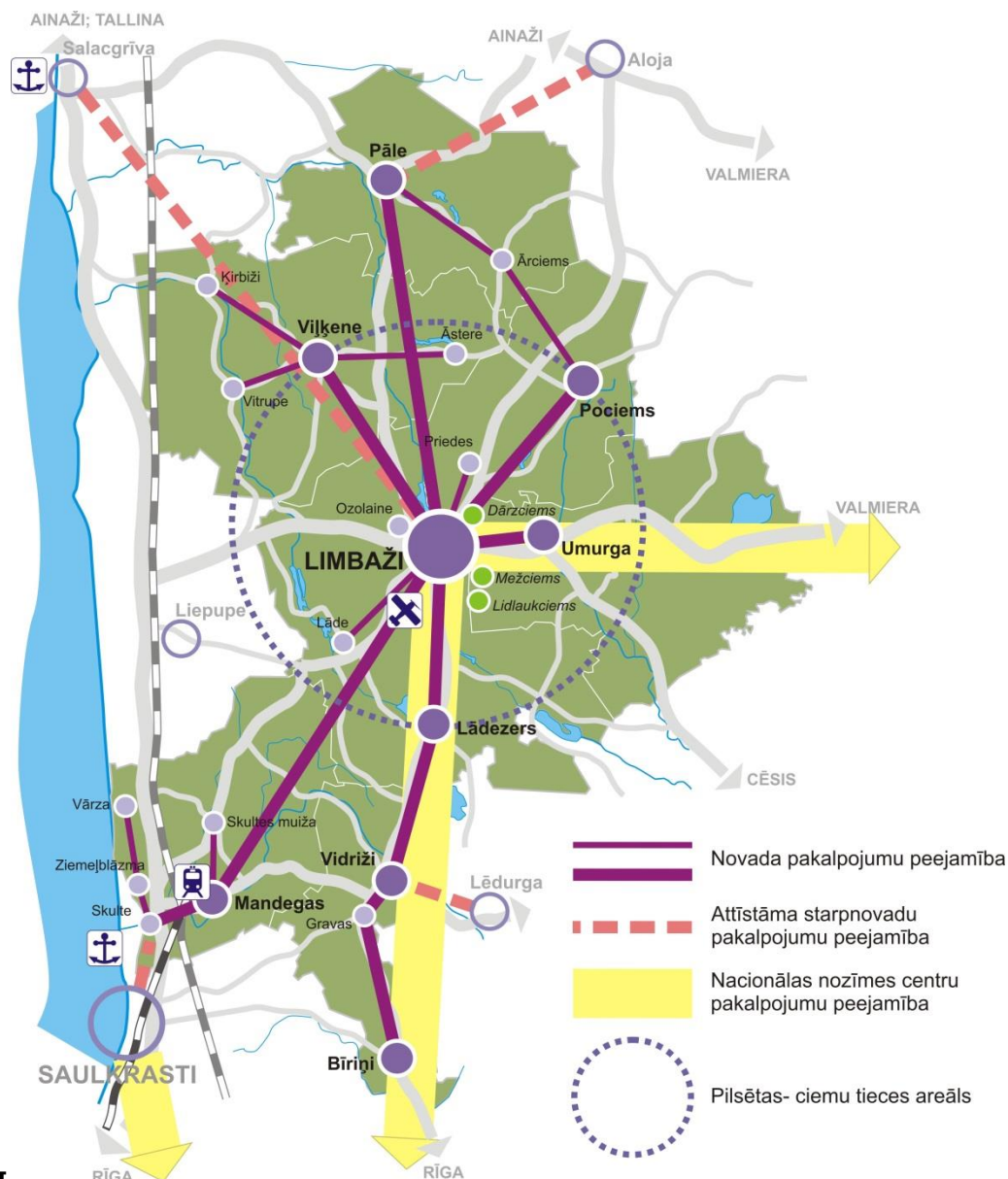
Lai nodrošināt stabilu novada attīstību, nepieciešams stiprināt esošās funkcionālās saites un sadarbību ar blakus esošajām un attālākajām reģiona pašvaldībām, kā arī pašā novada iekšienē.

Limbažu pilsēta kā reģiona nozīmes centrs sniedz plašu pakalpojumu klāstu gan pilsētas iedzīvotājiem, gan arī pārējiem novada iedzīvotājiem. Ap Limbažu pilsētu veidojas izteikts tieces areāls, kurā ietilpst ciemi - pagastu centri, ap kuriem koncentrējas vietējie ciemi, apdzīvotas vietas, viensētu grupas un viensētas. Skultes pagasta teritorija, kas atrodas Rīgas jūras līča piekrastē, ir vēsturiski izveidojusies kā vasarnīcu teritorija Rīgas iedzīvotājiem, tādejādi šai vasarnīcu daļai ir izteikts Rīgas pilsētas tieces virziens. Sakarā ar Vidrižu pagasta ciemu izvietojumu gar valsts autoceļu un labi nodrošinātu sabiedrisko transportu arī šī novada daļa galvenokārt ar darbavietas iespējām un plašāku pakalpojumu piedāvājumu, tiecas Rīgas virzienā.

Neskatoties uz vēlmi iegūt lielāku ekonomisko neatkarību no apkārtējām pilsētām, arī nākotnē saglabāsies tendence daļu pakalpojumu saņemt ārpus novada teritorijas – stacionāri medicīnas pakalpojumi – Valmierā, augstākās izglītības iespējas – Rīgā, Valmierā, plašāks valsts iestāžu pakalpojumu klāsts – Valmierā, ostas pakalpojumi – Salacgrīvā. Tikpat būtiska ir sadarbības attīstīšana citās jomās - sportā, izglītībā, kultūrā u.c.

Būtiska ir apkārtējo pašvaldību sadarbība transporta infrastruktūras un sabiedriskā transporta uzlabošanā, veicinot iedzīvotāju mobilitāti.

Ņemot vērā bagāto dabas un kultūras mantojumu, Limbažu novadam jāstiprina saites ar apkārtējām pašvaldībām tūrisma nozares attīstībā, izstrādājot kopīgus piedāvājumus un uzlabojot tūrisma infrastruktūru.

ATTĒLS 4: KOPIĢĀS INTEREŠU TERITORIJAS UN VIRZIENI

5.2.3. GALVENIE TRANSPORTA KORIDORI UN INFRASTRUKTŪRA, MAĢISTRĀLO INŽENIERKOMUNIKĀCIJU TĪKLI UN OBJEKTI

Telpiskās attīstības perspektīvas ilgtermiņa attīstības virziens – attīstīt augstas kvalitātes infrastruktūru un satiksmi.

Novada iekšējās un ārējās sasniedzamības nodrošināšanā galvenā lomā ir autoceļiem un to kvalitātei, kas nodrošina ērtu, ātru un drošu pārvietošanos. Autoceļiem ir galvenā loma novada pilsētas un ciemu sasniedzamības nodrošināšanā. Esošais novada autoceļu tīkls ir pietiekami funkcionāls apdzīvoto vietu sasniegšanai, taču būtiski jāpaaugstina autoceļu kvalitāte, rekonstruējot atsevišķus posmus un uzlabojot to segumu.

Novada teritorijā ir relatīvi sabalansēts transporta tīkls, kas nodrošina kravu un pasažieru plūsmas ar Rīgu un citām lielākajām pilsētām, novada pagastu centriem un pārējām apdzīvotām vietām. Līdz ar to nav nepieciešamība pēc jaunu autoceļu izbūves, vēlams uzlabot esošo ceļu tehnisko stāvokli, veicot to rekonstrukciju un nepieciešamos pārbūves darbus veikt atbilstoši būvnormatīviem.

5.2.3.1. TRANSPORTA STRUKTŪRAS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA

Novada teritorijas rietumu daļu šķērso nozīmīgs **starptautiskas nozīmes transporta koridors** – valsts galvenais autoceļš A1 (E67) Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži) jeb *Via Baltica* tranzīta autoceļš, kas veido tranzīta koridoru un nodrošina starptautiskos un starpreģionālos (Rīgas, Vidzemes reģiona virziens), kā arī vietējos kravu un pasažieru pārvadājumus.

Starpreģionu un reģiona nozīmes transporta koridori ir autoceļi P11 Kocēni – Limbaži – Tūja (virzienā uz Valmieru) un P14 Umurga – Cēsis – Līvi (virzienā uz Cēsim), kas nodrošina nacionālas nozīmes (Valmiera) un reģionālas nozīmes (Cēsis) attīstības centru sasniedzamību. Savukārt

ATTĒLS 5: TRANSPORTA STRUKTŪRA, MAĢISTRĀLĀS INŽENIERKOMUNIKĀCIJAS

reģiona nozīmes transporta koridors ir autoceļš P9 Ragana - Limbaži, kas nodrošina arī nacionālas nozīmes centra - Rīgas sasniedzamību. Būtiska ir šo autoceļu tehniskās kvalitātes uzlabošana un satiksmes drošības paaugstināšana.

Limbažu novada reģiona nozīmes attīstības centra Limbaži sasniedzamība reģiona iekšienē ir iespējama pa vairākiem valsts autoceļiem (gan galveno, gan reģionālo autoceļu), pa kuriem tiek nodrošināts arī sabiedriskais transports.

Vietējas nozīmes transporta saites savieno novada nozīmes attīstības centrus un novada ciemus savā starpā, un ar augstāka līmeņa attīstības centru – reģiona nozīmes centru Limbažiem. Visas novada teritorijas sasniedzamību un teritorijas līdzsvarotu attīstību nodrošinās valsts vietējas nozīmes autoceļi, kā arī pašvaldības ceļi. Tiem ir jābūt labā tehniskā stāvoklī un pakārtoti saistīti ar starpreģionālas un reģionālas nozīmes autoceļu tīklu. Būtiski ir attīstīt nosedzošu vietējas nozīmes ceļu tīklu un optimizēt pieslēgumu un krustojumu skaitu pie lielajiem autoceļiem, kā arī uzlabot ceļu tehnisko kvalitāti.

Limbažu novada teritoriju šķērso stratēģiskas (valsts) nozīmes elektrificēta **dzelzceļa līnija** Rīga – Skulte. Pa dzelzceļu tiek veikti gan kravu pārvadājumi, gan pasažieru pārvadājumi.

Novada teritoriju perspektīvā šķērsos starptautiskas nozīmes dzelzceļa trase *Rail Baltica*, kas nodrošinātu mūsdienu prasībām atbilstošas dzelzceļa satiksmes izveidi starp Baltijas valstīm, Centrālo un Rietumeiropu.

Galvenais **sabiedriskā transporta** veids novada teritorijā ir autotransports – autobusu pārvadājumi, Skultes pagastā ir pieejami arī pasažieru pārvadājumi pa dzelzceļu. Novada turpmākā sabiedriskā transporta sistēma jāveido saistībā ar apdzīvojuma struktūru, jo visas teritorijas labas sasniedzamības nodrošinājums ir viens no līdzsvarotas novada teritorijas attīstības priekšnoteikumiem. Svarīgi nodrošināt sabiedriskā transporta maršrutus gan novada iekšienē, gan ar apkārtējiem novadiem un reģioniem, tādēļ ir svarīgi iesaistīties gan kopējā reģiona, gan starpreģionu sabiedriskā transporta sistēmā. Kvalitatīvam sabiedriskajam transportam jāpaaugstina iedzīvotāju mobilitāte, pēc iespējas īsākā laikā nodrošinot savas dzīves un darbavietu sasniedzamību novada teritorijā, gan ārpus novada teritorijas.

Novadā ir plaši sazarots **velomaršrutu tīkls**, velosipēdistu pārvietošanās notiek galvenokārt gar autoceļu brauktuves malu, nav speciāli ierīkoti veloceļi, perspektīvā plānots ierīkot un attīstīt veloceļu tīklu Limbažu pilsētā un piepilsētas teritorijā.

5.2.3.2. INŽENIERKOMUNIKĀCIJU INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA

Modernas un videi draudzīgas **inženierkomunikāciju infrastruktūras** attīstība, t.sk. sakaru sistēmu nodrošinājums veicinās dzīves kvalitātes celšanu, uzņēmējdarbības aktivizēšanu ražošanas, loģistikas, tūrisma, pakalpojumu un citās jomās, sekmēs investīciju palielināšanu un līdz ar to darbavietu skaita pieaugumu.

Limbažu novada teritoriju šķērso pārvades tīkla 110 kV gaisvadu elektrolīnijas, Limbažu pagastā atrodas 110 kV apakšstacija „Limbaži” (AS „Latvijas elektriskie tīkli” pārziņā). Perspektīvā 330 kV elektrolīnijas trase „Sindi – Rīga”, kas plānota paralēli esošajai 110 kV elektrolīnijai.

VADLĪNIJAS Transporta infrastruktūras un inženierkomunikāciju attīstībai un plānošanai

- Nodrošināt visu apdzīvoto vietu – gan Limbažu pilsētas un ciemu teritoriju, gan atsevišķu viensētu, ražošanas, pakalpojumu u.c. objektu lauku teritorijā sasniedzamību pa labas kvalitātes autoceļiem.
- Plānot racionālu ceļu un ielu tīklu, veidojot vienotu un savstarpēji saistītu transporta sistēmu, pēc iespējas izvairoties no strupceļu veidošanas.
- Sabiedriskā transporta sistēmu veidot saistībā ar apdzīvojuma struktūru, nodrošinot optimālas pārvietošanās iespējas novada iedzīvotājiem, uzņēmējiem un tūristiem.
- Jaunveidojamo apbūvi plānot tādā attālumā no ceļiem un dzelzceļa, kas neprasa papildus pasākumus aizsardzībai pret transporta radīto troksni, izplūdes gāzēm un citu negatīvo ietekmi.
- Veicināt atbilstošas energoapgādes jaudas gan ražošanas, gan sabiedriskā un komercsektora, gan mājsaimniecību vajadzībām.
- Veicināt Informāciju komunikāciju tehnoloģiju (IKT) attīstības perspektīvu, īpaši atbalstot inženiertehnisko risinājumu un komunikāciju tīklu attīstību, lai nodrošinātu atbilstošu vidi uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar augstas pievienotās vērtības produktu ražošanu un kuriem biznesa attīstībai ir nepieciešami jaudīgi IKT risinājumi.
- Visās apdzīvotajās vietās veicināt līdzvērtīgas pieejas iespējas informācijas un telekomunikāciju pakalpojumiem, t.sk. pieeju internetam.

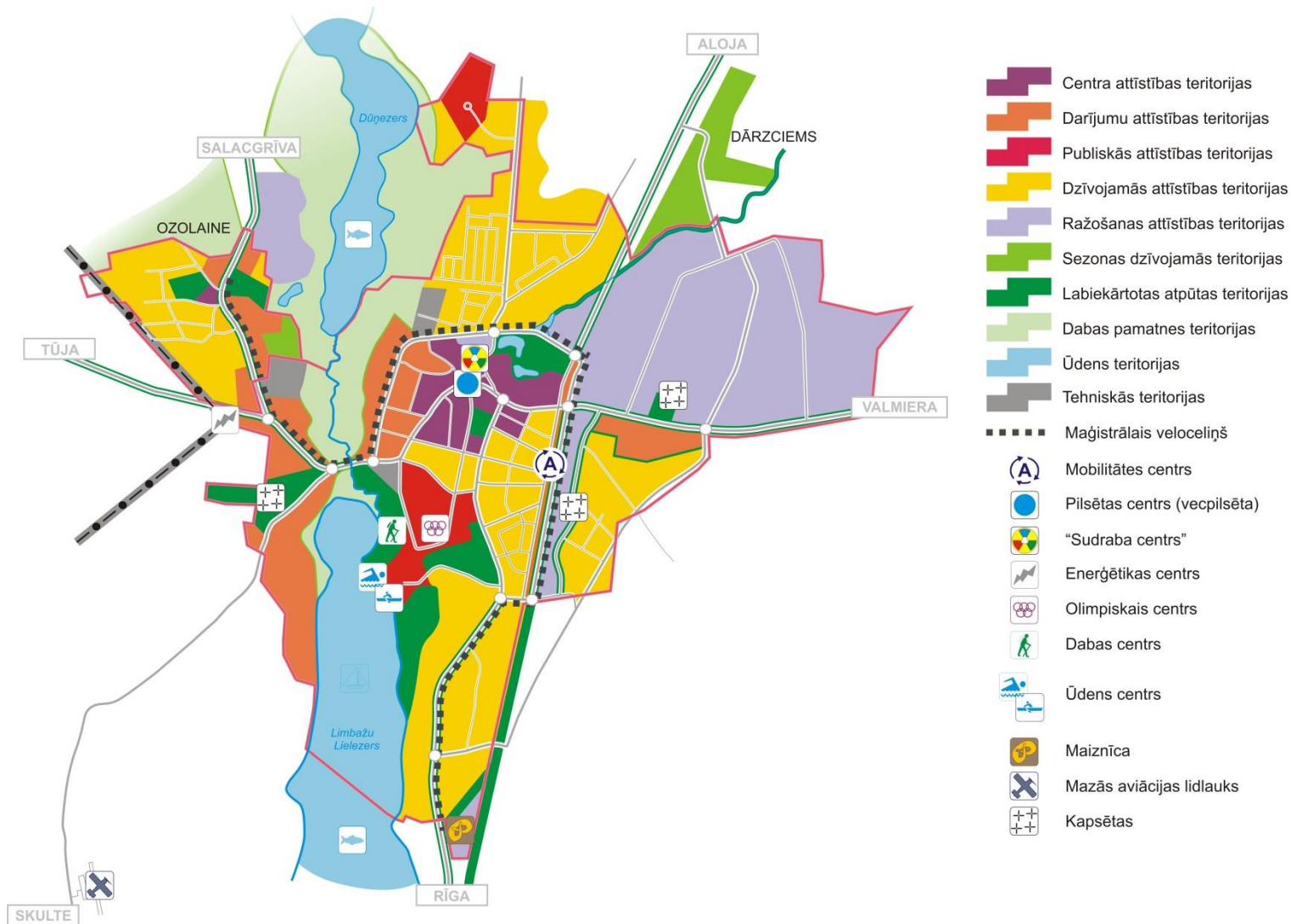
Limbažu novada IAS atbalsta:

- starpreģionālas un reģionālas nozīmes ceļu tīkla rekonstrukciju un visu attīstības centru sasniedzamību pa melnā seguma ceļiem;
- uzņēmējdarbību atbalstošas tehniskās un transporta apkalpes infrastruktūras, tīkla attīstību pie galvenajiem satiksmes koridoriem;
- velociņu, gājēju ceļu, pastaigu un tūrisma taku tīkla attīstību un to integrāciju kopējā transporta un tūrisma infrastruktūras pakalpojumu tīklā, vietējo velociņu sasaisti ar Eiro Velo, „Tour de LatEst” u.c. velomaršrutiem;
- mazās aviācijas attīstību Limbažu lidlaukā;
- apkalpes infrastruktūras tīkla izveidošanu un attīstīšanu ap starptautiskas un starpreģionālas un reģionālas nozīmes ceļiem;
- visu apdzīvoto vietu nodrošinājumu ar vides aizsardzības prasībām atbilstošām inženierkomunikācijām;
- ūdensapgādes, kanalizācijas, siltumapgādes un atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošanu un modernizāciju, vides piesārņojuma samazināšanu un infrastruktūras pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanu;
- „zaļo enerģiju” – alternatīvos energoapgādes veidus un videi draudzīgu tehnoloģiju attīstību, vietējo atjaunojamo energoresursu – koksnes atkritumu, salmu u.c. izmantošanu;
- elektroenerģijas lietotāju kvalitatīvu apgādi un uzlabot enerģijas sadali, piegādi un energoefektivitāti;
- mūsdienu prasībām atbilstošu informācijas sistēmu izveidi, nodrošinot augstas kvalitātes infrastruktūru – telekomunikācijas un datu pārraides tīklus.

5.2.4. LIMBAŽU PILSĒTAS PERSPEKTĪVĀ ATTĪSTĪBA

VADLĪNIJAS Limbažu pilsētas attīstībai un plānošanai

- Jāturpina uzlabot Limbažu pilsētvides kvalitāti, nodrošinot pievilcīgu vidi gan iedzīvotājiem, gan investoriem, mazinot telpiskās un dzīves līmeņa atšķirības.
- Jāsekmē uzņēmējdarbības vides veidošana un veicināšana, izvērtējot ražošanas specializācijas virzienus un paredzot industriālās teritorijas, tajā skaitā iespējas attīstīt inovatīvas ražošanas nozares.
- Popularizēt un tūrisma produkta klāstā iekļaut Limbažu pilsētu kā „Sudraba pilsētu”, kas veicinātu tūrisma attīstību Limbažu novadā, tajā skaitā tūrisma infrastruktūras uzlabošanu un attīstību, jauna tūrisma produktu veidošanu un popularizēšanu, komercdarbības attīstību, sudraba apstrādes apmācību īstenošanu, organizējot attiecīgas neformālās izglītības, interešu izglītības, mūžizglītības programmu darbību.

ATTĒLS 6: LIMBAŽU PILSĒTAS VĒLAMĀ TĒLPISKĀ STRUKTŪRA

- Veicināt Limbažu pilsētas vēsturiskā centra, kultūrvēsturiskā mantojuma un pilsētas ainavas saglabāšanu.
- Paredzēt Limbažu Lielzera krastu un tam pieguļošo teritoriju prioritāro izmantošanu rekreācijai un ilgtspējīga tūrisma attīstībai.
- Perspektīvā plānot jaunas pilsētas kapsētas izveidi.
- Plānot pilsētas transporta organizāciju un uzlabot transporta infrastruktūras kvalitāti.
- Izvērtējot iedzīvotāju skaita prognozes, paredzēt inženierkomunikāciju attīstības nepieciešamību apbūves teritorijās.
- Dzīvojamās attīstības teritorijās nav atļauta jaunu ražošanas (smagās ražošanas) izvietošana.

5.2.5. LAUKU TELPAS PERSPEKTĪVĀ ATTĪSTĪBA

Telpiskās attīstības perspektīvas virziens – dinamiska lauku telpa un kvalitatīva vide.

Lauku telpas perspektīvās attīstības mērķis ir saglabāt cilvēkresursus laukos, saglabāt lauku apdzīvotību un nodrošināt dzīves vides kvalitāti un pakalpojumus, attīstīt un racionāli izmantot esošo infrastruktūru, racionāli izmantot dabas resursus un kultūras mantojumu. Limbažu novada IAS izdalīti funkcionāli un novada attīstībai telpiski nozīmīgi lauku telpas areālu veidi, kas pamatojas uz novada attīstības resursiem un teritorijas specializāciju. Limbažu novada telpiskajā attīstības perspektīvā lauku telpa iedalās galvenās funkcionālās telpās:

- lauku teritorijas ar jauktu (mozaīkveida) zemes lietojumu (daudzveidīgu saimniecisko darbību);
- piekrastes teritorija;
- ražošanas attīstības un atbalsta teritorijas;
- dabas aizsardzības un kultūrvēsturiski nozīmīgās teritorijas.

ATTĒLS 7: LIMBAŽU NOVADA GALVENĀS FUNKCIONĀLĀS TELPAS

5.2.5.1. LAUKU TERITORIJAS AR JAUKTU (MOZAĪKVEIDA) ZEMES IZMANTOŠANU

Limbažu novadā ir daudzveidīgas lauku telpas ar dažādu attīstības līmeni un iespējām. Limbažu novada IAS netiek izdalītas vai augstāk nostatītas kādas konkrētas teritorijas jeb esošās struktūras elementi, bet lauku telpa skatīta kā vienota telpa, kurā iespējams attīstīt gan lauksaimniecībā izmantojamās zemes ar daudzpusīgu izmantošanu, gan meža zemes, gan ūdeņu teritorijas.

Lauku teritorijas ar jauktu (mozaīkveida) zemes izmantošanu vislielākās platības aptver meža zemes (aizņem 49% no novada kopējās platības), kas ir nozīmīgs resurss mežsaimniecības un kokapstrādes attīstībai, šis fakts nosaka arī pašreizējo un perspektīvo teritorijas specializāciju, kas saistīta ar mežizstrādes un kokapstrādes nozares attīstību. Daļa no mežu platībām ir klasificēti kā aizsargājami meži (vai nu meža biotopi, vai ietilpst aizsargājamā dabas teritorijā), līdz ar to šo meža zemju saimniecisko izmantošanu regulē augstāka līmeņa normatīvo aktu prasības. Lielu novada teritorijas daļu aizņem arī lauksaimniecībā izmantojamās zemes (aizņem 35% no kopējās novada platības). Lauksaimniecības zemju vienlaidus platības, klimatiskie apstākļi, zemnieku saimniecības, lauksaimniecības pārstrādes uzņēmumi u.c. faktori nosaka, to ka lauksaimniecības nozare ir viena no teritorijas specializācijām.

Limbažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija atbalsta jauktu (mozaīkveida) zemes izmantošanu un lauku ekonomiku ar daudzveidīgiem uzņēmējdarbības veidiem un darbavietām. Perspektīvā šī telpa izmantojama mežsaimniecības, lauksaimniecības, tūrisma un atpūtas iespējām, daudzveidīgas ražošanas attīstībai, derīgo izrakteņu ieguvei, dažādu pakalpojumu sniegšanas u.c. mērķiem.

VADLĪNIJAS Lauku teritorijas ar jauktu (mozaīkveida) zemes izmantošanu teritoriju attīstībai un plānošanai

- Lauku teritorijā ar jauktu (mozaīkveida) zemes izmantošanu atbalstāma daudzveidīga saimnieciskā darbība – bez tradicionālām nozarēm – lauksaimnieciskā un mežsaimnieciskā darbība, veicināma lauku teritoriju izmantošana rekreācijai, tūrismam un pakalpojumu sniegšanai, kā arī derīgo izrakteņu ieguvei un ražošanas un pārstrādes uzņēmumu attīstībai.
- Attīstīt bioloģisko un netradicionālo lauksaimniecību un nelauksaimniecisko uzņēmējdarbību (amatniecība, medniecība, zivsaimniecība, daudzveidīgu pakalpojumu sniegšana u.c.).
- Mežu apsaimniekošanas attīstība esošajās mežu teritorijās, bet tiek atbalstīta mežu zemju resursa palielināšana, veicot plānveidīgu neauglīgo lauksaimniecības zemju apmežošanu.
- Limbažu novada IAS neatbalsta meliorēto lauksaimniecībā izmantojamo zemju apmežošanu, izņemot teritorijas, kur apmežošanās process ir veidojies dabiskā ceļā.
- Bez pamatotas vajadzības, neparedzēt meža zemju atmežošanu un lauksaimniecības zemju kategorijas maiņu citos zemes izmantošanas veidos.
- Jānodrošina meliorācija sistēmu un būvju pilnvērtīga funkcionēšana un to apsaimniekošana, veicot to rekonstrukciju.
- Tradicionālās lauku teritorijas apbūves saglabāšana un jaunas, ainavā integrētas apbūves attīstība.
- Nodrošināt lauku teritorijā publiski pieejamas teritorijas iedzīvotāju rekreācijai, uzlabot vides un infrastruktūras kvalitāti atpūtas zonās un nodrošināt pieejamību publiskām ūdensmalām.

5.2.5.2. PIEKRASTES TERITORIJAS ATTĪSTĪBA

Limbažu novada administratīvā teritorija robežojas ar Rīgas jūras līča piekrasti 5 km garumā.

Piekrastes teritorijas attīstības prioritāte balstās uz ilgtspējīgu un racionālu piekrastes attīstību, sabalansējot vides aizsardzības, sociālās, ekonomiskās un kultūrvides attīstības intereses.

Šajā teritorijā veicināma tūrisma un saimnieciskā darbība, kas ir draudzīga videi un atbalsta tūrisma attīstību. Atbalstāma apbūves attīstība tūrisma un rekreācijas vajadzībām (atpūtas kompleksi, kempingi, labiekārtotas peldvietas, autostāvvietas), ņemot vērā vides aizsardzības prasības.

Ņemot vērā vēsturiski veidojušos apdzīvojuma struktūru novada piekrastes teritorijas daļā, kas sākotnēji tika attīstīta un plānota kā dārzkopības sabiedrību apbūves tipa teritorijas ar sezonālu raksturu, bet esošajā situācijā attīstās par patstāvīgi apdzīvotām teritorijām, Limbažu novada IAS atbalsta piekrastes zonā jaunu vasarnīcu un dzīvojamo ēku būvniecību esošo ciemu robežās, ievērojot Aizsargjoslu likuma prasības.

VADLĪNIJAS Piekrastes teritorijas attīstībai un plānošanai

- Nav atbalstāma saimnieciskā darbība, kas radītu kaitējumu piekrastes ekosistēmai.
- Veicināt piekrastes mežu saglabāšanu.
- Veicināt pludmales labiekārtošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- Piekrastes teritorijā atbalstāma tūrisma un rekreācijas objektu attīstība un plānošana un atbilstošas infrastruktūras attīstība.
- Piekrastes teritorijas apdzīvotās vietās (ciemos) nepieciešama transporta infrastruktūras un inženierkomunikāciju kvalitatīva izveide atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- Izstrādājot lokālplānojumus, detālplānojumus paredzēt publiskas piekļuves vietas pludmalei.

5.2.5.3. RAŽOŠANAS ATTĪSTĪBAS UN ATBALSTA TERITORIJAS

Ņemot vērā Limbažu novada šķērsojošo transporta koridoru – starptautiskas, starpreģionālas un reģionālas nozīmes transporta koridori (autoceļi A1, P11, P14 un P9, stratēģisks dzelzceļa infrastruktūras iecirknis) nelielā attālumā no ostu attīstības teritorijas (Salacgrīvas ostas), salīdzinoši tuvā attālumā no Latvijas Republikas galvaspilsētas un lielākā ekonomiskā centra – Rīgas un tehniskās infrastruktūras esamību, teritorijā ir labi priekšnoteikumi daudzveidīgas uzņēmējdarbības, ražošanas, t.sk. loģistikas teritoriju attīstībai.

Limbažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā ir izdalītas tās teritorijas, kurās ir īpaši augsts potenciāls ražošanas jeb industriālo zonu, arī loģistikas pakalpojumu attīstībai:

- industriālās zonas jeb ražošanas attīstības teritorijas Limbažu pilsētā un atsevišķās vietās ap pilsētu;
- ciemu teritorijās, izmantojot esošās būves un ēkas, infrastruktūru, kā arī perspektīvās videi draudzīgas ražošanas attīstības teritorijas, kas plānotas citos novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentos;
- teritorija pie dzelzceļa līnijas iecirkņa Skultes pagastā.

Šajās teritorijās veiksmīgi var izmantot pašreizējo transporta un inženiertehnisko infrastruktūru un attīstīt to tālāk, veidot dažāda veida ražošanas uzņēmumus, kombinētos transporta terminālus, kravu sadales un loģistikas centrus, kā rezultātā tiks dažādots un paaugstināts ekonomiski aktīvās tirgus sektora vienību skaits, līdz ar to veicinot pašvaldības ekonomisko izaugsmi un specializāciju daudzveidību.

VADLĪNIJAS Ražošanas attīstības un atbalsta teritoriju attīstībai un plānošanai

- Veicināt labvēlīgas uzņēmējdarbības vides veidošanu, īpaši atbalstot uz zināšanām, pētniecību un videi draudzīgām tehnoloģijām balstītu inovatīvo ražošanu, rūpniecisko produktu ar augstu pievienoto vērtību ražošanu.
- Racionāli izmantot, iesaistīt aprītē un attīstīt esošo infrastruktūru – ielas, ceļus, meliorācijas sistēmas, ūdensapgādes sistēmas (t.sk. ugunsdzēsības rezervuārus), kanalizācijas sistēmas un noliktavu ēkas un būves u.tml.

Limbažu novada IAS atbalsta:

- vispārīgās un videi draudzīgas ražošanas uzņēmumu veidošanu visā novada teritorijā, turpmākajā plānošanas procesā izvērtējot to vietas un ietekmes atbilstību un, pēc iespējas izvairoties no konfliktsituācijas starp ražošanu, dzīvojamo vidi un dabas aizsardzības interesēm;
- transporta infrastruktūras, loģistikas un tranzīta apkalpes zonu, daudzveidīgu pakalpojumu (ēdināšana, degvielas un gāzes uzpildes stacijas, tehniskā apkope, moteli u.c.) infrastruktūras attīstību gar galvenajiem satiksmes koridoriem;
- jaunu mazo un vidējo uzņēmumu veidošanos visā novada teritorijā un esošo uzņēmumu attīstību.

5.2.5.4. DABAS AIZSARDZĪBAS UN KULTŪRVĒSTURISKI NOZĪMĪGĀS TERITORIJAS

Izvērtējot novada dabas resursus un to potenciālu, kultūrvēsturiskā mantojuma potenciālu Limbažu novada IAS pilsētas un lauku teritorijas plānošanā tiek izdalīta funkcionālā zona Dabas aizsardzības un kultūrvēsturiski nozīmīgās teritorijas.

Tūrisma attīstību novadā veicinās tā unikālās dabas bagātības - ūdensobjekti – ezeri (unikāla dabas vērtība ir viens aiz otra sarindojušies Skujas, Auziņu, Mazezers, Dziļezers, Brunķītis un Riebezers – Jumpravmuižas ezeru virkne), Rīgas jūras līcis, lielākās upes (Vitrupe, Aģe, Svētupe u.c.) un to ieleju ainavas u.c. ūdensobjekti, kā rezultātā veidojas dažādas atpūtas vietas pie ūdeņiem, laivu bāzes, ūdens tūrisma maršruti, makšķerēšanas un publisko peldētavu iespējas; īpaši aizsargājamās dabas teritorijas tajā skaitā Natura 2000 teritorijas – Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts (plaša teritorija, kurā starptautiski nozīmīgas dabas un ainaviskās vērtības tiek saglabātas, nodrošinot ilgtspējīgu sociālo un ekonomisko attīstību), 10 dabas liegumi, dabas pieminekļi (aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi, aizsargājamie ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi, aizsargājamās alejas, aizsargājamie koki (dižkoki)), dabas takas, kas rada labvēlīgus apstākļus dabas un ekotūrisma attīstībai, izveidojot nepieciešamo vides infrastruktūras dabas tūrisma uzlabošanai.

Tūrisma attīstību novadā veicinās arī kultūrvēsturiskā mantojuma vērtības (teritorijas un objekti) - Limbažu pilsētas muzejs, Sudraba muzejs pilsētā, Pāles novadpētniecības muzejs (Pāles pagastā), Bārdu dzimtas muzejs „Rumbiņi” (Katvaru pagastā), Emīla Melngaiļa Vidrižu novadpētniecības muzejs (Vidrižu pagastā), Ķirbižu vides izglītības centra Meža muzejs (Viļķenes pagastā), Katvaru muiža, Āsteres muiža, Augstrozes muiža, Skultes muiža, Bīriņu un Igates piļu kompleksi, Vidrižu muižas pils, Limbažu pilsētas vēsturiskais centrs.

Limbažu pilsētas un novada teritorijā atrodas gan kultūras, gan dabas resursi, kas jāintegrē esošajā un perspektīvā tūrisma nozares attīstībā. Tūrisma pakalpojumu piedāvājums balstās arī uz vecpilsētas, pilsētas svētku, apkārtnē esošām aktīvā tūrisma (velotūrisms, ūdenstūrisms u.c.) iespējām.

Kultūras tūrisms, ekotūrisms, veselības tūrisms, darījumu tūrisms, aktīvais tūrisms, piekrastes tūrisms – jaunu tūrisma produktu attīstībai novadā būtu jānotiek, vadoties no, perspektīvā un attiecīgā periodā pieprasīta tūrisma produkta.

VADLĪNIJAS Dabas aizsardzības un kultūrvēsturiski nozīmīgo teritoriju attīstībai un plānošanai

- Dabas aizsardzības un kultūrvēsturiski nozīmīgo teritoriju prioritāte ir dabas un kultūras mantojuma saglabāšana un aizsardzība, saimnieciskās darbības, tajā skaitā tūrisma un atpūtas sabalansēšana ar vides aizsardzības un bioloģiskās daudzveidības mērķiem, kā arī atbilstošas infrastruktūras attīstība.
- Tūrisma attīstības teritorijas Limbažu novada IAS vēlamā telpiskā struktūrā tiek skatītas kā dažāda veida tūrisma attīstībai nozīmīgas un piemērotas teritorijas, izmantojot esošos resursus tūrisma nozares attīstībai (dabas resursus, kultūrvēsturiskā mantojuma resursus, tradīcijas, infrastruktūru u.c.).

- Ievērot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju normatīvajos aktos noteikto teritoriju individuālo un vispārējo aizsardzības un izmantošanas kārtību, pieļaujamos un aizliegtos saimnieciskās darbības veidus.
- Ņemt vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānos noteiktos apsaimniekošanas pasākumus teritoriju dabas vērtību saglabāšanai. Veicināt īpaši aizsargājamo teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrādi, īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām, kurām tie nav izstrādāti.
- Saskaņot saimnieciskās darbības plānošanu un attīstību, dabas aizsardzības un kultūrvēsturiskā mantojuma intereses ar ekonomiskajām interesēm.
- Plānojot ar tūrismu un atpūtu saistītas aktivitātes, izvairīties no paaugstinātas slodzes uz ekosistēmām un aizsargājamajām augu un putnu sugām radīšanas.
- Attīstīt ar dabas tūrismu saistītu infrastruktūru (dabas takas, laipas, atkritumu urnas, informācijas stendi u.c.).
- Teritorijās gar ūdensobjektiem, kuras iecienītas, kā peldvietas prioritāte ir vides aizsardzība un apbūves attīstība rekreācijas vajadzībām ar tām nepieciešamo infrastruktūru.
- Nodrošināt publisko ūdensobjektu pieejamību atpūtas un tūrisma mērķiem, ieskaitot nepieciešamos labiekārtošanas pasākumus.
- Apzināt pašvaldības nozīmes aizsargājamus dabas un kultūrvēsturiskos objektus, prasības to aizsardzībai, apsaimniekošanai un apbūves veidošanai.
- Turpināt sadarbību ar kaimiņu pašvaldībām tūrisma maršrutu, dabas izziņas taku un infrastruktūras attīstībai un sasaistei.

6. PIELIKUMI

1. PIELIKUMS PIEEJAMO/PLĀNOTO PAKALPOJUMU KLĀSTS ATTĪSTĪBAS CENTROS

Stratēģija nosaka reģionālas nozīmes attīstības centrā, novada nozīmes attīstības centros un novada ciemos šādu minimālo pakalpojumu klāstu, kurus var nodrošināt gan ar pašvaldības atbalstu, gan valsts atbalstu, gan privāto investoru atbalstu:

1. Novada ciemos (Priedes, Ozolaine, Lāde, Ārciems, Skultes muiža, Skulte, Ziemeļblāzma, Vārza, Gravas, Āstere, Ķirbiži, Vitrupe) jānodrošina:

- izglītība – pirmsskolas izglītības iestāde (Ozolaine)
- pārvalde - pašvaldības pakalpojumu pieejamība (Gravas, Vidrižu pagasts)
- kultūra – bibliotēka (Lāde, Ārciems, Skultes muiža, Vitrupe), grāmatu izsniegšanas punkts (Priedes), sabiedriskais centrs (Lāde), interešu izglītības centrs/saietu nams (Ārciems)
- sociālā aprūpe – aprūpe mājās, atbalsta pasākumi un konsultatīvā palīdzība
- veselība – medicīniskā aprūpe mājās (ģimenes ārsts, māsa), neatliekamā medicīniskā palīdzība, ģimenes ārsta konsultatīvais primārās veselības aprūpes pakalpojums (ģimenes ārsts, konsultatīvais tālrunis)
- uzņēmējdarbības vides veicināšana – teritorijas, kas paredzētas sabiedrisko un komercobjektu izvietojumam, teritorijas, kas paredzētas videi draudzīgas ražošanas objektu izvietojumam, biznesa konsultants (piemēram, lauku speciālists)
- infrastruktūra – atbalstīt centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas esamību pēc nepieciešamības attiecīgā apdzīvotā vietā, sabiedriskā transporta pieejamība, dzīvojamais fonds, publiskā interneta pieejamība, publiski pieejama labiekārtota teritorija (bērnu rotaļu laukums, atpūtas jeb rekreācijas teritorija, t.sk. pludmales pie ūdensobjektiem, sporta laukums), ielu apgaismojums

2. Novada nozīmes attīstības centros (Pociems, Lādezers, Pāle, Mandegas, Umurga, Viļķene, Vidriži) jānodrošina:

- pārvalde – pašvaldības pakalpojumu pieejamība
- izglītība, jaunatne, sports – pirmsskolas izglītības iestāde/grupas, pamatskolas izglītības iestāde, interešu izglītības iestāde, darbs ar jaunatni (neformālas izglītības piedāvājums jauniešiem, lietderīga brīvā laika pavadīšana), sporta pakalpojumi izglītības iestāžu sporta bāzē (sporta zāles, laukumi utt.) kontekstā ar izglītības iestāžu tīklu vai neatkarīgi no izglītības iestāžu tīkla
- kultūra – bibliotēka, kultūras un brīvā laika pieejamība, dziesmu svētku procesa pieejamība, kopienas socializēšanās pakalpojumi (kultūras nams, brīvdabas estrāde)
- sociālā aprūpe - aprūpe mājās, sociālā darba pakalpojums, atbalsta pasākumi un konsultatīvā palīdzība, pilnā apjoma sociālā dienesta pakalpojumu pilns apjoms (sociālais darbs un pakalpojumu nodrošināšana, atbilstoši personu vajadzībām), sociālās rehabilitācijas pakalpojumi no prettiesiskām darbībām cietušiem bērniem dzīvesvietā, psihologa konsultācijas bērniem, kuriem pirmreizēji noteikta

invaliditāte, un viņu vecākiem, daudzfunkcionāli pakalpojumu centri, sociālās rehabilitācijas pakalpojumi ar minimālu medicīnas tehnoloģiju pielietojumu (rehabilitācijas vienības), grupu mājas (dzīvokļi), dienas aprūpes centri dažādām personu grupām, bērnu pieskatīšanas (uzraudzības) pakalpojumi, sociālās rehabilitācijas pakalpojumi personām ar funkcionālajiem traucējumiem, motivācijas pasākumi, atbalsta pasākumi riska grupu klientiem

- veselības aprūpe – primārās veselības aprūpes pakalpojums (dežūrārsts ārpus ģimenes ārsta darba laika), ambulatorie veselības aprūpes pakalpojumi (ārstu speciālistu konsultācijas un vizītes, diagnostiskie izmeklējumi un medicīniskās manipulācijas, medicīniskā aprūpe mājās, medicīniskā rehabilitācija ambulatorajā iestādē), traumpunktā nodrošināta veselības aprūpe
- uzņēmējdarbības vides veicināšana – videi draudzīgas ražošanas attīstības teritorijas, komerciālo pakalpojumu esamība
- infrastruktūra - centralizēta ūdensapgādes un kanalizācijas esamība, sabiedriskā transporta pieejamība, dzīvojamais fonds, publiskā interneta pieejamība, publiski pieejama labiekārtota teritorija (bērnu rotaļu laukums, atpūtas jeb rekreācijas teritorija, t.sk. pludmales pie ūdensobjektiem, sporta laukums), ielu apgaismojums

2.1. Novada nozīmes attīstības centrs (Bīriņi) jānodrošina:

- kultūra – bibliotēka, kultūras un brīvā laika pieejamība, dziesmu svētku procesa pieejamība, kopienas socializēšanās pakalpojumi (kultūras sabiedriskais centrs „Bīriņi”)
- sociālā aprūpe – aprūpe mājās, atbalsta pasākumi un konsultatīvā palīdzība
- veselības aprūpe - mājās (ģimenes ārsts, māsa), neatliekamā medicīniskā palīdzība, ģimenes ārsta konsultatīvais primārās veselības aprūpes pakalpojums (ģimenes ārsts, tālrunis)
- uzņēmējdarbības vides veicināšana – videi draudzīgas ražošanas attīstības teritorijas, komerciālo pakalpojumu esamība
- infrastruktūra - centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas esamība, sabiedriskā transporta pieejamība, dzīvojamais fonds, publiskā interneta pieejamība, publiski pieejama labiekārtota teritorija (bērnu rotaļu laukums, atpūtas jeb rekreācijas teritorija, t.sk. pludmales pie ūdensobjektiem, sporta laukums), ielu apgaismojums

3. Reģionālas nozīmes attīstības centrs (Limbaži) nodrošina:

- pārvalde – pašvaldības administratīvā centra pakalpojumi, valsts iestāžu pakalpojumi
- izglītība, jaunatne, sports - pirmsskolas, pamatskolas un vidējā izglītība, profesionālās ievirzes izglītība (sportā, mūzikā, mākslā), interešu izglītība, sporta bāzes, t.sk., nacionālā sporta bāze, multifunkcionāls jauniešu centrs, peldbaseina esamība
- kultūra - kultūras un brīvā laika pieejamība, dziesmu svētku procesa pieejamība, kopienas socializēšanās pakalpojumi (kultūras nams, teātra māja, brīvdabas estrāde), reģiona galvenās bibliotēkas un bērnu bibliotēkas pakalpojumi, muzejs
- sociālā aprūpe - pilnā apjoma sociālā dienesta pakalpojumu pilns apjoms (sociālais darbs un pakalpojumu nodrošināšana, atbilstoši personu vajadzībām) (P), daudzfunkcionāli pakalpojumu centri (P), kur nav atsevišķo specifisko pakalpojumu, sociālās rehabilitācijas pakalpojumi ar

minimālu medicīnas tehnoloģiju pielietojumu (rehabilitācijas vienības), ilgstošā sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā, pusceļa mājas, nakts patversmes vai patversmes pakalpojumi, īslaicīga sociālā aprūpe ar izmitināšanu/ atelpas brīža pakalpojumi, sociālās rehabilitācijas pakalpojums neredzīgām un nedzirdīgām personām, atkarīgām personām, no prettiesiskām darbībām cietušiem bērniem institūcijā, no prettiesiskām darbībām cietušām pilngadīgām personām, krīzes centru pakalpojumi, uzticības tālrunis, psihosociālā palīdzība utml, specializētās darbnīcas, tehniskie palīg līdzekļi (vismaz izbraukumu veidā), profesionāla rehabilitācija

- veselība - dienas stacionārā nodrošināta veselības aprūpe (ķirurģiskas operācijas, terapeitiska palīdzība utml.) un pacientu viesnīcas (izmitināšana ārstniecības iestādē) pakalpojums, stacionārais pakalpojums aprūpes slimnīcā, medicīniskā izglītība - kā prakses vieta, veselības veicināšanas reģionālo koordinatoru veselības veicināšanas aktivitātes, zobārstniecības pakalpojums
- uzņēmējdarbības vide - uzņēmējdarbības vides atbalstīšana, videi draudzīgas ražošanas attīstības teritorijas, teritorijas, kas paredzētas komercobjektu attīstībai, biznesa konsultants, attālinātā darba centrs¹³.
- infrastruktūra - centralizēta ūdensapgāde, kanalizācija, siltumapgāde, veloceļu esamība, sabiedriskā transporta nodrošinājums, labiekārtotas publiski pieejamas teritorijas (bērnu rotaļu laukumi, parki, skvēri, pludmale u.c.)

¹³ Attālinātā darba centrs ir birojs ar attālinātajam darbam nepieciešamo aprīkojumu (tostarp jaunākajām informācijas un komunikācijas tehnoloģijām, videokonferences iespējām) un citiem resursiem, kas atbalsta attālināto darbu un sniedz iespēju cilvēkiem strādāt neatkarīgi no tā darba devēja vai pasūtītāja atrašanās vietas.

2. PIELIKUMS IZVIRZĪTIE PRIORITĀRIE VIRZIENI PA TEMATISKAJĀM DARBA GRUPĀM¹⁴

Veselības un sociālās aprūpes darba grupa	Uzņēmējdarbības, infrastruktūras un tūrisma darba grupa
<ul style="list-style-type: none"> › starpnovadu alternatīvie pakalpojumi (piemēram, atskurbtuves) › infrastruktūra (ceļu, ielu sakārtošana) › pusceļu mājas (visām mērķu grupām) › velo celiņu izveide › izveidot ceļu karte (mērķu grupām) › individuālo sporta veidu attīstība (sporta objektu attīstīšana ārpus telpām, āra trenāžieri, nūjošana) › iesaistīt sabiedrību, privāto sektoru › aprūpe mājās visā novadā › pakalpojumu pilnveide, izveide ģimenēm ar bērniem › jauni veselības pakalpojumi/esošo pilnveide (orientēta uz aprūpi mājās – visā novadā) › iedzīvotāju izglītošana veselības jautājumos › sociālie un medicīnas rehabilitācijas centri › aktīvā atpūta un sporta pieejamība (bērniem un jauniešiem) › sadarbība un atbalsts NVO › sadarbība ar valsts iestādēm › vienlīdzīga sociālo un veselības pakalpojumu pieejamība visā novadā › pašvaldības policijas kapacitātes paaugstināšana › iestāžu infrastruktūra › pieaugušo izglītība 	<ul style="list-style-type: none"> › uzņēmējdarbības atbalsta mehānisms › ceļu atjaunošana/rekonstrukcija › infrastruktūra › pieaugušo izglītība › ēku energoefektivitāte (pašvaldības un privātām ēkām) › kultūrvēsturiskie un dabas objekti › izglītības iestādes (programmas un tehniskā bāze) › tūrisms/objekti › izglītības kvalitāte › jauni veselības pakalpojumi/kvalitāte › sports un atpūtai › kopienu centri › vides resursu efektīva izmantošana › pētniecība/jaunas tehnoloģijas › uzņēmējdarbības specializācijas plāns › novadu interešu lobījs › samazināt CO₂ emisijas › pilsētas vēsturiskā centra izveide › meži › kanalizācijas/ūdensvada sistēmas
Izglītības, kultūras un sporta darba grupa	Jauniešu darba grupa
<ul style="list-style-type: none"> › tautas sports un tā koordinācija › kultūras un izglītības iestāžu infrastruktūra › sporta infrastruktūras sakārtošana › sporta un atpūtas aktivitāšu attīstība bērniem un jauniešiem › kultūras iestādēm materiāltehniskās bāzes uzlabošana 	<ul style="list-style-type: none"> › jauniešu centrs › vairāk darba vietu jauniešiem › labāki ceļi, trotuāri › atpūtas komplekss (kinoteātris, slidotava, tējnīca u.c.) › peldbaseins

¹⁴ Izvirzītās prioritātes sakārtotas prioritārā secībā

› ģimenes atpūtas iespējas un darbs ar tām › darbs ar vecāka gada gājuma cilvēkiem › mūžizglītība › izglītības iestāžu programmu un materiāltehniskās bāzes pilnveidošana › dzīvnieku diennakts patversme › pašvaldības darbinieku attīstība (arī vadības) › kultūras tradīciju bagātināšana un jaunu tradīciju attīstība › pieaugušo neformālās izglītības attīstība › sadarbība un koordinācija › pašvaldības iestāžu pieejamība › mehānisms NVO un uzņēmējdarbības atbalstam un inovatīvām idejām › kopienu centri (īpaši pagastos) › sabiedriskās kārtības nodrošināšana pasākumos un sistēmas sakārtošana › pašvaldības kolektīvu pašieguldījums, attieksme, kvalitāte › attīstīt kultūrismu (t.sk. pasākumi, kas piesaista) › novada alternatīvie sociālie pakalpojumi (brīvprātīgie) › domāšanas maiņa un attīstība (intereses radīšana par panākumiem)	› atkritumu urnas, konteineri › līdzfinansējums skolām (siltināšana, stipendijas, atbalstīt jauniešus) › laipnāka izturēšanās ārstniecības iestādēs › aukļu dienests › sabiedriskais transports › solīdas atpūtas iespējas › brīvdabas taka ap Lielezeru › velo celiņš uz Tūju › augstskolu filiāles › uzbrauktuves, nobrauktuves › konsultāciju centrs izglītībā › publiskās tualetes (24h) › sporta halli › apģērbu, apavu veikali › pieejamāka informācija par pasākumiem

LIMBAŽU NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS IZSTRĀDES VADĪBAS DARBA GRUPAS DALĪBNIEKI:

Agnese Smalkā – France, Agris Blumers, Aigars Legzdiņš, Andris Garklāvs, Andris Kļava, Armands Pužulis, Ausma Plūme, Dainis Jurka, Gaļina Karpova, Gints Rožkalns, Ģirts Ieleja, Ilga Bērziņa, Ilmārs Dzenis, Jānis Ļevšins, Klinta Buka, Liene Čečina, Māris Beļunieks, Mārtiņš Kļaviņš, Pēteris Magone

Limbažu novada IAS izstrādes vadītājs:

Ģirts Ieleja, Limbažu novada pašvaldības Attīstības nodaļas vadītājs